

**ORSZ. M. NIR.
KÉPZŐMŰVÉSZETI
FŐISKOLA**

1933

1934

ORSZ. M. KIR.
KÉPZŐMŰVÉSZETI
FŐISKOLA

• AZ • O • M • KIR •
KÉPZŐMŰVÉSZETI • FŐISKOLA

ÉVKÖNYVE

SZERKESZTETTE
DR. FERENCZY JÓZSEF
• FŐTITKÁR •

8114 Attila-nyomda részvénytársaság Budapest
I. kerület, Szent János-tér 1/a. — Telefon: Automata 53-3-77.
Igazgató: KULCSÁR RICHÁRD.

ORSZ. M. KIR.
KÉPZŐMŰVÉSZETI
FŐISKOLA

FŐISKOLÁNK ALAPÍTÁSÁNAK ÉS FEJLŐDÉSÉNEK FŐBB MOZZANATAI.

A Főiskolát törvényhozási felhatalmazás alapján az 1871. évben Pauler Tivadar, akkori közoktatásügyi miniszter alapította. Felállításának eszméje még Eötvös József bárótól, a nagy magyar állambölcseletről és közoktatásügyi minisztertől eredt, azonban a kivitelben közbejött halála megakadályozta. A Magyar Királyi Országos Mintarajztanoda és Rajztanárképezde címen létrejött, majd pár évvel később már Magyar Királyi Országos Mintarajziskola és Rajztanárképző nevet nyert intézmény első igazgatója Keleti Gusztáv „akadémiai képiró” lett.

Az intézmény 1871—1876-ig a Rombach-utcában bérelt helyiségekben folytatta működését, majd 1876-ban Trefort Ágost közoktatásügyi miniszter gondoskodásából a Rauscher Lajos tervei szerint felépült jelenlegi Andrassy-uti épületbe került át.

A Főiskola 1871. évi eredeti tanterve az 1877/78. tanévben felsőbb helyen jóváhagyott új tantervi és új rajztanárvizsgálati szabályzattal módosított (32.195/1877. V. K. M. sz. r.). E szerint a rajztanárképzés ideje még három éves, azonban e képzési idő tartama az 1886. tanévtől kezdve a 23.569/1886. és 26.391/1886. V. K. M. sz. rendeletek alapján már négy évre emeltetett fel s négyféle képesítési nem íratott elő.

A Főiskola tanulmányi szabályzata s evvel kapcsolatban az 1878. évben felállított Orsz. M. Kir. Rajztanárvizsgáló Bizottság szabályzata azóta is több ízben gyökeres változáson ment át. Így 1893-ban (41.200. V. K. M. sz. r.), 1894-ben (1146. V. K. M. sz. r.), majd 1897-ben, amikor is a rajztanár- és rajztanítójelöltek és művésznövendékek teljesen külön tantervet és órarendet kaptak. (20.929. V. K. M. sz. r.), 1898-ban, amikor esti szabadiskola létesül (94.318/1898. V. K. M. sz. r.), 1903-ban (12.952. V. K. M. sz. r.). Több pótlás történik a 75.069/1907. és 61.071/1913. V. K. M. sz. rendeletek alapján, végül 1921-ben a 159.000/1921. V. K. M. sz. r. folyo-

mányaként történt alapvető változtatás, amely a Főiskola szervezetét is gyökeresen átreformálta. E rendelettel nyerte intézetünk főiskolai jellegét s autonomiáját. Az új rend megszüntette az igazgatói tisztséget és a vezetést a rektor és a Rektori Tanács kezébe adta át az újjászervezett Főiskola felett, amelybe ilykép beolvadtak az 1908. óta Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola címen együtt igazgatott Rajztanárképző és Szépművészeti Akadémia, valamint az alábbi, szintén az 1908. évtől fogva közös adminisztráció alá vont mesteriskolák és női festőiskola. Ezek: az 1882-ben önállóan megnyílt Benczur-féle, az 1897-ben önállóvá lett Lotz-féle festészeti és az ugyanakkor felállított Strobl-féle szobrászati mesteriskola s az 1891-ig önálló, az 1891—1897-ig beolvasztva volt, majd újból önállósított, Deák-Ébner-féle Női festőiskola.

Az intézet igazgatója: 1871—1902-ig Keleti Gusztáv; majd művészeti igazgatók: Székely Bertalan 1902—1904-ig és Szinyei Merse Pál 1905—1920-ig. Mint adminisztratív igazgató működött mellettük Várdai Szilárd 1902—1920-ig.

Az 1921. évben életbelépett szervezeti és tanulmányi szabályzat azóta az 1930. évi november hó 11-én kelt magas kormányzói elhatározással jóváhagyott új szabályzattal módosult. Ez az újabb szabályzat a Főiskolának a 10 év előtti reformjában nyert új szervezetét és tanulmányi rendjét — melyeket a lefolyt idő tapasztalatai igazoltak — alapelveiben nem érinti, csupán több gyakorlati irányú módosítást illetve pótlást tartalmaz, amelyek a szervezetben a tanári kari ülések hatáskörének szélesbítésére, a tanulmányi részben pedig a művész- és a középiskolai rajztanárképzés idejének öt évre való felemelésére vonatkoznak.

Az 1920. év közepén Lyka Károly mint megbízott igazgató veszi kezébe a Főiskola reformjának ügyét s a következő 1921. évben, e tiszteről lemondva, a 159.000/1921. V. K. M. sz. r. hatálybalépésével rektora lesz a főiskolai jellegűvé emelt intézetnek egészen 1923-ig. A következő rektorok: Csók István 1923—1925-ig, Glatz Oszkár 1925—1927-ig, Réti István 1927—1931-ig, Andreetti Károly 1931. okt. 1—1932. februárig, Réti István 1932. február—1934-ig.

A Főiskola a Vallás- és Közoktatásügyi M. Kir. Miniszterium
hatósága alá tartozik.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1932. október 1.-től

NAGYMÉLTÓSÁGÚ

DR. HÓMAN BÁLINT ÚR,

ország. gyűl. képviselő, v. egyetemi ny. r. tanár, az Országos Magyar Gyűjteményegyetem, az Országos Közoktatásügyi Tanács, a Tudományos Társulatok Országos Szövetsége és a Magyar Történelmi Társulat elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja és Néprajzi Bizottságának elnöke, a Szent István Akadémia rendes tagja, az I. és a II. osztályú Magyar Érdemkereszt, a Corvin Koszorú, az Eszt Vöröskereszt I. oszt. díszjelvénye I. fokozatának csillagos tulajdonosa, az osztrák nagy arany díszjelvény tulajdonosa, stb. stb.

A FŐISKOLÁT KORMÁNYZÓ REKTORI TANÁCS.

REKTOR:

RÉTI ISTVÁN

PROREKTOROK:

BENKHARD ÁGOST

LYKA KÁROLY

TANÁCSSTAGOK:

BARANSKI E. LÁSZLÓ

HORN ANTAL

SZENTGYÖRGYI ISTVÁN

GLATZ OSZKÁR

SIDLÓ FERENC

VARGA NANDOR

TANÁCSI PÓTTAGOK:

MEYER ANTAL

RUDNAY GYULA

STROBL ZSIGMOND

A FŐISKOLA TANÁRI ÉS OKTATÓ SZEMÉLYZETE 1871—1934-ig.

(Belefoglalva a volt mesteriskolák és a volt női festőiskola igazgató-tanárai is.)

N é v	S z a k t á r g y	Tanít, illetve tanított megtől-meddig	Jegyzet
I. Rendes tanárok:			
(A rendes tanári kinevezést megelőző itteni működésre vonatkozóan lásd a következő II—IV. sz. táblázatokat is.)			
Aggházy Gyula	alakrajz és festés	1897—1919	† 1919
Andreetti Károly	építészeti enciklopédia	1923—1932	
Balló Ede	alakrajz és festés	1894—1922	
Baranski E. László	vízfestés, rajztanítás módszere	1923— —	
Benczur Gyula	I. sz. Festészeti Mesteriskola igazgató-tanára	1882—1920	† 1920
Benkhard Ágost	alakrajz és festés	1923— —	
Bory Jenő	szobrászat	1918— —	
Bosznay István	ékitményes rajz, szemléleti látsz. tani rajz, alakrajz és festés	1911—1932	
Bottka Miklós	geom. tárgyak	1916— —	
Csók István	alakrajz és festés	1923—1932	
Deák Ébner Lajos	Női festészeti tanf. ig. tanára, majd főisk. festő tanár	1885—1922	† 1934

N é v	S z a k t á r g y	Tanít, illetve tanított metiól-meddig	Jegyzet
Dudits Andor	művészeti technikák	1925—1932	
Edvi Illés Aladár	vízfestés	1906— —	
Erdőssy Béla	ékitményes rajz, szemlél. látsz. tani rajz	1903—1924	† 1929
Ferenczy Károly	alakrajz és festés	1911—1917	† 1917
Glatz Oszkár	alakrajz és festés	1923— —	
Greguss János	alakrajz és festés	1875—1892	† 1892
Gyulay László	alakrajz és festés	1897—1905	† 1911
Havranek Ferenc	építészet, iparművészet	1897—1919	† 1919
Hegedüs László	alakrajz és festés	1903—1911	† 1911
Horn Antal	mértani tárgyak	1923— —	
Huszár Adolf	szobrászat	1875—1885	† 1885
Izsó Miklós	szobrászat	1871—1875	† 1875
Kandó László	alakrajz és festés	1933— —	
Karlovsky Bertalan	alakrajz és festés	1928— —	
Kovách Géza	ábr. geom. és látszattan	1897—1924	
Lecher Jenő dr.	építészeti enciklopédia	1928— —	
Lotz Károly	gyakorlati festészet II. sz. Fest. Mesterisk vezető tanára	1882—1904	† 1904
Lyka Károly	művészettörténet	1920— —	
Meyer Antal	iparművészet	1923— —	
Mészöly Géza	Női festészeti tanfolyam r. tanára	1885—1887	† 1887
Nádlér Róbert	ékitményes rajz iparművészet	1889—1917	
Neogrady Antal	vízfestés	1893—1931	
Olgyai Viktor	művészi grafika	1906—1929	† 1929
Pilch Dezső	műv. bonctan, szeml. látszattani rajz	1918— —	
Radnai Béla	szobrászat	1918—1923	† 1923
Rauscher Lajos	ékitményes és iparművészeti rajz	1873—1884	† 1913
Réti István	alakrajz és festés	1923— —	
Révész Imre	alakrajz és festés, a kecskeméti művésztelep vezető tanára	1904—1932	
Rudnay Gyula	alakrajz és festés	1923— —	
Schulek Frigyes	építészet, ékitményes rajz, geom. tárgyak	1871—1903	† 1919
Sidló Ferenc	szobrászat	1925— —	

N é v	S z a k t á r g y	Tcnít, illetve tanított mettől-meddig	Jegyzet
Liptóújrári Strobl Alajos	szobrászat és a Szobr. Mesterisk. ig. tanára	1885—1926	† 1926
Strobl Zsigmond	szobrászat	1925— —	
Szentgyörgyi István	szobrászat	1925— —	
Székely Bertalan	alakrajz és festés, művészeti bonctan	1871—1910	† 1910
Tardos Krenner Viktor	alakrajz, művészeti bonctan mozd. kompozíció	1911—1924	† 1927
Uhl Sándor	ékitményes és iparműv. rajz	1884—1888	
Varga Nándor	művészi grafika	1931— —	
Vaszary János	alakrajz és festés	1923—1932	
Várdai Szilárd	szeml. látszattani és ékitményes rajz	1892—1923	
Zemplényi Tivadar	alakrajz és festés	1904—1917	† 1917

II. Megbízott, felkért, tiszteletdíjas és óraadó tanárok és szakelőadók:

Aggházy Gyula iparműv. isk. tanár	alakrajz és festés	1892—1897	† 1919
Alszeghy Zsolt dr. gyak. g.mn. tanár	magyar irodalom	1929— —	
Andreetti Károly építész	építészeti stíl és alaktan	1915—1923 és 1932—1934	
Antos Mihály gimn. tanár	rajzpedagógia és gyak. tanítás	1912—1919	
Arányi Miksa dr. középisk. tanár	francia nyelv	1887—1890	
Badics Ferenc dr. egy. ny. r. tanár	magyar irodalom	1893—1914	
Baranski E. László gimn. tanár	rajzpedagógia és vízfestés	1920—1923	
Benczur Béla iparműv. isk. tanár	csendéleti és műhelyrajz	1894—1903	
Benkhardt Ágost főv. iparrajzisk. tanár	alakrajz és festés	1920—1923	
Bokor László gyak. gimn. tanár	ábrázoló geometria	1913—1914	
Bory Jenő szobrászművész, okl. építész	szobrászat	1911—1918	
Boszray István középisk. tanár	tájképfestés, szemléleti látszattani rajz	1909—1911	
Bottka Miklós festőművész, okl. rajztanár	ábrázoló geometria	1910—1911	
Br. Brandenstein Béla dr. egyet. nyilv. rk. tanár	bevezetés a filozófiába	1929—1933	

N é v	S z a k t á r g y	Tanít, illetve tanított mettől-meddig	Jegyzet
Brooszer Béla dr. főorvos	iskolaegészségtan	1934— —	
Calabro Paolo dr. a perugiai kir. olasz egyet. t.	olasz nyelv	1927— —	
Császár Elemér dr. egyet. ny. r. tanár	magyar irodalom	1915—1930	
Dörre Tivadar reálisk. tanár	iparművészet	1893—1918	† 1933
Edvi Illés Aladár festőművész	vízfestés, ékitményes és látszattani rajz	1903—1906	
Ferenczy Károly festőművész	alakrajz és festés	1906—1911	† 1917
Gachot Francois nyelvtanár	francia nyelv	1927— —	
Glatz Oszkár festőművész	alakrajz és festés	1914—1919	
Gyulai Ágost dr. polg. isk. tanárképző int. íg.	nevelés- és tanítástan, magyar irodalom	1915—1929	
Haász József	katonai helyszínrajz	1871—1872	
Hegedűs László festőművész	esti aktrajz	1899—1903	† 1911
Hekler Antal dr. tud. egy. ny. r. tanár	művészettörténet	1914—1917	
Henszlmann Imre dr. egy. ny. r. tanár	művészettörténet	1875—1888	† 1888
Horn Antal gimn. tanár	geometriai tárgyak	1920—1923	
Iványi Grünwald Béla festőművész	alakrajz és festés	helyettes 3 hó 1925-ben	
Kovács Erzsébet rajztanár	iparművészet	1919-ben	
Kovách Géza iparműv. isk. tanár	geometrikus tárgyak	1890—1897	
Kovács József gimn. tanár	ábr. geometria	1917—1921	
Loránfi Antal iparműv. isk. tanár	mintázás	1890—1905	† 1926
Lyka Károly műv. író	művészettörténet	1914—1920	
Muhits Sándor iparműv. isk. tanár	Miskolci művésztelep vezető tanára	1920—1926	
Olgyai Viktor festő és graf. művész	művészi grafika	1906-ban	† 1929
Pasteiner Gyula dr. egy. ny. r. tanár	művészettörténet	1889—1914	† 1924
Péterfy Sándor dr. áll. polg. tanítk. int. tanár	nevelés- és tanítástan	1885—1902	† 1913

N é v	S z a k t á r g y	Tanít, illetve tanított megtől-meddig	Jegyzet
Pilch Dezső műgy. tanársegéd, okl. rajzt.	ékitményes és állatrajzolás	1911—1918	
Plósz Pál dr. orvos	bonctan	1871-ben	
Pórszász József reálisk. igazgató	geometrikus tárgyak	1872—1914	† 1916
Prohászka Lajos dr. tud. egyet. m. tanár	bevezetés a filozófiába	1933—1934	
Radnai Béla szobrászművész	szobrászat	1904—1912	† 1923
Rakssányi Dezső festőművész	esti akt- és alakrajz	1911—1921	
Réti István festőművész	alakrajz és festés	1913—1920	
Révész Imre festőművész	alakrajz és festés	1903—1904	
Rucsinszky Anna áll. nőiparisk. tanár	iparművészet	1919-ben	
Rudnay Gyula festőművész	alakrajz és festés	1922—1923	
Sidló Ferenc szobrászművész	szobrászat	1924—1925	
Strobl Paula gimn. tanár	női kézimunka encikl.	1920—1924	
Strobl Zsigmond szobrászművész	szobrászat	1924—1925	
Szentgyörgyi István szobrászművész	szobrászat	1924—1925	
Székely György dr. Erzsébet Nőisk. tanár	nevelés- és tanítástan	1913—1914	
Szilágyi Ede dr. orvos	művészeti bonctan	1872—1876	
Tardos Krenner Viktor festőművész	alakrajzi kompozíció, állatfestés, bonct.	1903—1911	† 1927
Telleyesniczky Kálmán dr. tud. egy. ny. r. tanár	művészeti bonctan	1902—1913	
Tóth Géza dr. főisk. tanár	neveléstan	1929— —	
Várdai Szilárd iparműv. isk. tanár	ékitményes, iparművészeti és szemléleti látszattani rajz	1878—1892	
Weszely Ödön dr. egy. ny. r. tanár	nevelés- és oktatástan	1902—1918	
Zemplényi Tivadar festőművész	alakrajz és festés	1903—1904	† 1917

N é v	S z a k t á r g y	Tanít, illetve tanított megtől-meddig	Jegyzet
III. Szerződéses tanárok :			
Csók István festőművész	alakrajz és festés	1920—1923	
Glatz Oszkár festőművész	alakrajz és festés	1922—1923	
Meyer Antal iparművész	iparművészet	1920—1923	
Réti István festőművész	alakrajz és festés	1920- 1923	
Vaszary János festőművész	alakrajz és festés	1920—1923	
IV. Segédtanárok :			
Bory Jenő szobrászművész	szobrászat	1912—1918	
Bottka Miklós festőművész	ábr. geometria	1911—1916	
Erdőssy Béla festőművész	ékítményes rajz	1897—1903	
Greguss János festőművész	alakrajz és festés	1871—1875	
Morelli Gusztáv fametsző	fametszés	1871—1896	
Radnai Béla szobrászművész	szobrászat	1913—1918	
Tardos Krenner Viktor festőművész	aktrajzolás és bonctan	1903—1911	
V. Tanársegédek és kisegítő tanerők :			
Buday Gyula okl. testnev. tanár	testnevelés	1930—1932	
Böhmán Frigyesné okl. testnev. tanár	testnevelés	1932—1934	
Dex Ferenc okl. rajztanár	iparművészet	1926—1927	
Farkas András szobrászművész	szobrászat	1933—1934	
Gulyás György okl. testnev. tanár	testnevelés	1930—1931	
Gyárfás Ferenc	építészet és iparművészet	1875—1877	† 1877
Jantschi Béla okl. rajztanár	iparművészet	1931—1934	

N é v	S z a k t á r g y	Tanít, illetve tanított nettől-meddig	Jegyzet
özv. Komócsy Józsefné okl. rajztanár	női osztályokban alak- és ékitményes rajz	1893—1896	
Krocsák Emil okl. rajztanár	mértani rajz	1933 – 1934	
Liszy Ferenc okl. vivómester	testnevelés	1930 és 1932—1934	
Stettka Gyula festőművész	I. sz. Festészeti Mesteriskolában	1882—1925	† 1925
Török Dezső okl. rajztanár	geometriai tárgyak	1924—1928	
Takács Andor okl. testnev. tanár	testnevelés	1931—1934	
Varga Nándor grafikus művész	művészi grafika	1927—1929	

Deák Ébner Lajos

DEÁK ÉBNER LAJOS

Ez év januárjában a halál elragadta a Képzőművészeti Főiskolának régi tanárát, festőművészetünknek Európaszerte ismert és becsült mesterét, Deák Ébner Lajost, akinek munkálkodása több szempontból művészet-történeti jelentőségű volt. Hiszen ő volt egyike azoknak, akik korán a nyolcvanas években az en-plein-air festés új értékeivel ismertették meg közönségünket s aki életképeit meghitté tudta tenni közvetlenségével. Évek hosszú során át töltötte a nyári időszakot Szolnokon, Pettenkofen társaságában és annak a városnak életét, festői érdekességeit magyar szemmel nézett képeivel népszerűvé tudta tenni a budapesti kiállítások látogatói előtt. Éppen ez a kitartó munkássága adott alapot arra, hogy utóbb forma szerint is megalakult a szolnoki művésztelep, amely oly jótékony hatással volt az ifjabb festőnemzedékre.

Ez a munkálkodása azonban hatástalan maradt volna, ha Deák Ébner Lajos nem fegyverezte volna föl magát akkora tudással, amekkora akkor ritkaságszámba ment mifelénk. A müncheni akadémián kezdte tanulmányait, de igazságot és őszinteséget kereső lelkét nem elégítette ki a módszer, amelyet ez az akadémia akkor növendékeire kényszerített. Párisba telepedett tehát, ahol másfél évtizeden át a maga kedve szerint dolgozhatott. Stílusát nem is fogadták mindjárt kedvezően, „Gyermekek szöllővel” c. képe elismerés helyett gúnyt kapott a bécsi kiállításon, de Deák Ébner fölismervén a maga festői igazát, nem tágitott és töretlen erővel építette ki művészetét. Ennek legszebb termékei azok a képek, amelyek a szolnoki vásárok tarka életéből vették motívumaikat s amelyek jó része finom festőisége révén Németországba, Angliába került. Deák Ébner érzékeny szemmel kutatta és meg is találta az alföldi ég alatt, az alföldi száraz levegőben sajátos módon kialakuló színváltozatokat, amelyek finomsága új harmóniával tetézte képeit és számos tanulmányát, amelyek-

ből egy alkalommal egész sorozatot állított ki. Távoll állott tőle a módszeres, mesterkelt kompozíció, amelynek fogásaihoz csak akkor nyúlt, amidőn falfestményekre kapott megbízást (pl. budai kir. várlakban a lépcsőházak, a koronás vendégek lakosztálya; Tihanyban az egyházatyák csoportja az apátsági templom szentélyében; a Múcsarnok stb.). Egyébként a látott jelenet, a közvetlen élmény emléke vezette képei alakításánál. Legfőbb vágya volt, hogy művei éreztessék az élet közelségét, felfedjék és frissen adják azokat a finom és gazdag színharmóniákat, amelyeket a valóság kivált neki. Ily célok mellett nem a novellás téma vagy a drámai beállítás volt gondjának tárgya, hanem első sorban a tisztán festői értékek, az alakok és környezetük találó jellemzése, amihez nagy biztonságu rajztudása adta meg neki az eszközt.

Mint képeinek legtöbbje, úgy élete is nyugodt folyamatosságú volt. Életrajzát ő maga is így mondta el:

„Budapesten születtem 1850-ben, iskoláimat ugyanitt végeztem. 1868-ban a müncheni Akadémiára mentem, akkor még Kaulbach vezetése alatt hosszabb ideig növendéke voltam (3 évig), azután külön ateliert fogadván, egyedül dolgoztam Münchenben még két évig. Az 1873. évet már Párisban töltöttem, ahol Munkácsyval és Paál Lászlóval megismerkedve azok rábeszélésére ott maradtam és önállóan kezdtem dolgozni és a Salonban kiállítani. Időközben nyaranként haza rándultam és Aggházy Gyulával az első magyar művésztelepesek voltunk Szolnokon, hova már azidőben Pettenkofen, Leopold Müller és más német festők járatosak voltak. Itt megbarátkoztam Pettenkofennel, ki rám különösen festészeti törekvéseivel nagy hatással volt. Hozzájárult ehhez von Thoren Párisban élő állatfestő barátsága, ki rokontörekvésével csak megerősítette az előbbeni hatást. Így a magyar genre kultuszára adtam magamat, eltérőleg a müncheni klasszikus studiumoktól. Ez irányban 14 évi Párisban való tartózkodásom alatt bizonyos tekintélyt szereztem magamnak, amit az ott és akkor nyert kitüntetések és francia kritikák bizonyítanak: mention honorable és 3 médaille a párisi Salonban, a Perpignan, Versailles, Nizza, Lyon, Rouen stb. kiállításain nyert érmek és oklevelek, az Anversi kiállításon pedig médaille d'honeur, a müncheni nemzetközi kiállításon arany érem stb. Ez idő alatt egy telet Olaszországban és egy nyarat Spanyolországban töltöttem, ahonnan egy sereg tanulmánnyal tértem vissza, melyeket Párisban értékesítettem. Párisi tartózkodásom alatt összeköttetésben lévén az angol és amerikai képkereskedőkkel két ízben a londoni Salonban is kiállítottam. Utóbb ugyancsak egy londoni kiállítás alkalmából a legnagyobb elismerésben részesültem. 1885/6. évben meghívást kaptam Trefort közoktatásügyi minisztertől az akkor alapított női festőiskolához, de e meghívást akkor nem fogadtam el, csak két év múlva. Mészöly Géza barátom halálával Lotz Károly barátom rábeszélésére elfogadtam az ismét felajánlott tanszéket. Később Lotz Károlynak az intézetből való kiválása után

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter fölterjesztésére a királytól mint igazgató tanár kaptam megbizást. Azon idő óta egyideig különválva, utóbb a művészeti intézetek egyesítése óta a Képzőművészeti Akadémiában a női festészeti osztály élén állok. Időközi munkásságomból megemlítendő a Múcsarnok homlokzatának kifestése, a Szent István bazilika 2 timpanonja és 8 medaillon-képe, végre az új és régi királyi várpalota lépcsőházaiban festett négy falfestményem, több magyar tárgyú vásárképem, melyek egyike a Szépművészeti Múzeumban, mások ismert amatőrök birtokában vannak.”

A kis önéletrajzot, amelyet ilyen szerény keretek közé szorított a mester, néhány adattal ki kell bővítenünk. Már 1874-ben, Pettenkofennel való megismerkedésének évében megfestette ott a „Kártyázókat” és a „Pulykát cipelő cigányt”, szolnoki magyar népeletképeinek első zsengeit, amelyeket oly sok más, szolnoki kép követett. De ugyanebben az évben kezd szerepelni Párisban mint arcképfestő is s ilyfajta műveit ekkor állította ki a nagy Salonban. A nyolcvanas években már rendszeresen állított ki a Múcsarnokban is, ahol 1883-ban „Ujoncok” c. képére megkapta a Ráth György-féle díjat, 1885-ben a „Zöldséges vásár”-ra a második társulati díjat, a következő évben a „A tatárjárás után” című festményére az Ipolyi Arnold-féle történelmi díjat. Ezek a sikerek arra bátorították, hogy 1887-ben elfogadja a női festőiskola vezetését s ezzel vége szakadt hosszú párisi tartózkodásának. Végleg letelepedett szülővárosában, ahonnan nyaranta hol Szolnokra, hol Kisorosziba, hol Balaton mellékére rándult ki, szorgalmasan festve.

A Képzőművészeti Főiskola reformja alkalmával (1921.) a női festőiskolát megszüntette a közoktatásügyi miniszterium és Deák Ébner Lajos tanára lett a Főiskolának. Ekkor már oly gyöngye volt a látása, hogy alig végezhetette eredményesen fárasztó korrekturáját. 1922-ben saját kérelmére nyugalomba helyezték, azonban ezután is festett régibb tanulmányai alapján kisrétű képeket és részt vett a kiállításokon, amelyeken újabb kitüntetések érték: 1927-ben a Magyar Táj- és Életkép-Kiállításon „Szolnoki vásár” című képére megkapta a Társulati nagydíjat, 1930-ban pedig a közoktatásügyi kormány a mester egész élete munkásságának érdemeit a nagy állami aranyérem adományozásával ösmerte el.

1933-ban betegeskedni kezdett. Magas életkora meggyöngítette amúgy sem erős szervezetét. 1934. január 20-án csöndesen elhunyt. A nagyérdemű mester emlékét mindenkor kegyelettel őrzi a Főiskola. L. K.

A FŐISKOLA 1933/34. TANÉVÉNEK ESEMÉNYEI.

I. A Főiskola vezetését érintő ügyek.

A Vallás- és Közoktatásügyi Miniszteriumban a Főiskola ügyeit közvetlenül intéző művészeti ügyosztály vezetésében ezidén változás állt be, amennyiben annak 12 éven át volt főnöke, Kertész K. Róbert h. államtitkár úr, továbbá Dr. Rónay Zoltán miniszteri tanácsos úr ügyosztályfőnök helyettes, aki közszolgálati pályájának túlnyomó részét az ügyosztály kebelében a hazai művészet lelkes szolgálatában töltötte, nyugalomba vonultak. Távozása kapcsán Rónay Zoltán dr. Őméltósága személyes látogatás során vett szívélyes búcsút a Főiskola vezetőségétől, amelynek munkásságát mindenkor megértő jóindulatával kísérte.

A művészeti főosztály további vezetését dr. ifj. Wlassics Gyula báró, h. államtitkár úr vette át, akinek a képzőművészeti ügyekben vitéz dr. Haas Aladár min. tanácsos úr a helyettese.

Működésükhöz a Főiskola vezetősége ezúton is mély tisztelettel fejezi ki őszinte szerencsekívánatait.

* *
*

A legutóbbi kétéves rektori ciklus lejártával a rektori tisztségben ez évben személyi változás nem állt be, amennyiben a Tanári Kar 1933. évi június hó 30-án tartott rektorválasztó ülésén újból Réti István lelépő rektort választotta meg az 1933/34—1934/35. évi időszakra.

Ennek folyományaként a Kar a Szervezeti Szabályzat 57. §-hoz képest két prorektort is választott, mivel a lelépő rektor újbóli megválasztása miatt a Szabályzat 12. §-a szerint mint I. prorektor egyidejűleg nem működhetik. Ilykép abszolút többséggel I. prorektorra Benkhard Ágost r. tanár, II. prorektorra pedig Lyka Károly r. tanár választatott meg.

A rektorválasztó ülésen egyben a Szervezeti Szabályzat értelmében kisorsolás és újabb választás révén a Rektori Tanács felújítása is megtörtént. A Tanács új rendes tagjaiul Baranski E. László, Sidló Ferenc és Varga Nándor r. tanárok; új póttagjaiul pedig Meyer Antal, Rudnay Gyula és Strobl Zsigmond r. tanárok választottak meg.

A fentiek szerint történt választásokat a V. K. M. 1933. július hó 28-án 10.230/1933. III. sz. alatt kelt leiratával hagyta jóvá.

A rektort nyári szabadság-ideje alatt a miskolci nyári tanfolyam vezetésével hivatalosan elfoglalt I. prorektor helyett Lyka Károly II. prorektor helyettesítette. Ezt a történt bejelentés nyomán a V. K. M. 10.969/1934. sz. alatt kelt leiratával vette tudomásul.

* * *

*

A Főiskola folyó ügyeinek elintézésére az év folyamán a Rektori Tanács és a Tanári Kar egyaránt 6—6 rendes ülést tartott.

II. Személyi ügyek.

Nem sokkal a tanév megkezdése után vette a szomorú hírt a Főiskola egykor jeles tanárának, a magyar képzőművészet egyik kiváló értékének, Deák-Ébner Lajosnak váratlan elhunytáról. A Főiskola mély és őszinte gyásza kísérte utolsó útjára a nagyérdemű halottat, akinek emlékét a Tanári Kar 1934. évi január hó 31-én tartott ülésében a Főiskola rektorának alábbi kegyeletes méltatása során jegyzőkönyvileg is megörökítette.

„Igen tisztelt Kari Ülés!

A Főiskola ormán az elmúlt napokban ismét gyászlobogó lengett.

Elnöki tisztemből kifolyólag, de emberi és művészi megilletődéssel kell jelentenem a gyászt, amely *Deák Ébner Lajos* elhunytával Főiskolánk Tanárkarát s a magyar művészetet érte.

Deák-Ébner több mint három évtizeden keresztül volt az Állami Női Festőiskolának igazgató-tanára s mint ilyen Tanári Karunknak tagja. Buzgó, lelkiismeretes, szerető szívű tanár volt. Tanítványai szerették, tisztelték s hálával gondoltak rá mindig.

De talán még jelentősebb szerepe volt Deák-Ébnernek a magyar művészet fejlődésében.

A 70-es, 80-as években az Ő képei képviselték a budapesti kiállításokon a nyugati kultúrát, a franciás ízlést, az akkor új természetszemléletet, a plein air színlátását, összefogó egységét, egyesítve a rajzos naturalizmussal s mindezt a magyar életképfestészetbe bekapcsolva.

Finom, halk szavú egyénisége nem csinált ezekkel a műveivel forradalmat, de hozzá szoktatta az emberek szemét s ízlését, hogy be tudják fogadni a később Szinyei képeiben felfedezett s a nagybányaiak által határozottabb formába revelálódó modern művészetet.

Nagy kortársai közül utolsóként, messze túlélve őket, ment el most ez a finom, értékes művész és mi megilletődéssel kísértük ki utolsó útjára.

A Főiskola őszintén résztvett a magyar művészet gyászában. Sírjára koszorút tettünk, családjának kondoleáltunk s intézetünk nevében Glatz Oszkár tanártársunk mondott sírjánál meghatott búcsúbeszédet.

Tiszteletteljesen indítványozom, hogy emlékét jegyzőkönyvünkben is örökítsük meg.”

Kegyeletének és őszinte érzésének kívánt végül a Főiskola kifejezést adni Deák-Ébner Lajos emlékének avval is, hogy művészi és tanári működésének méltatását rövid életrajz keretében a jelen Évkönyv más helyén szintén közreadja.

* * *

A rendes tanárok létszámában ezidén személyi változás nem fordult elő. A felkért és megbizott tanárok közül másirányú elfoglaltsága miatt kivált dr. báró Brandenstein Béla, tud. egy. rk. tanár, a Bevezetés a filozófiába c. tárgy négy éven át volt kiváló előadója.

A Főiskola mély sajnálattal vette tudomásul a kiváló tudós tanár kényszerű távozását, aki lelkes és buzgó munkásságával oly eredményesen működött közre a művészfiatalság oktatásában. Tanszékét ez évben már dr. Prohászka Lajos, tud. egy. m. tanár volt szives ellátni, a V. K. M. 11.467/1933. III. sz. leiratával történt felkérés, illetve megbízatás értelmében.

Folytatólagos felkérés alapján tanítottak ezidén is Dr. Alszeghy Zsolt, a Középkisk. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, gyak. gimn. tanár, mint a magyar és világirodalomnak, Dr. Tóth Géza főiskolai tanár, mint a Nevelés-tannak, végül Andreetti Károly ny. főiskolai r. tanár mint az Építészeti enciklopédiának megbizott tanárai.

Ez évben elsőízben működött a Főiskolán Dr. Brooser Béla szemész főorvos, aki a gyakorló tanárjelöltek számára a tanév II. felében az újonnan bevezetett Iskolaegészségtan c. tárgyat adta elő. Megbízatását a V. K. M. 9648/934. III. számú rendeletével vette tudomásul.

A francia és olasz nyelv fakultatív tárgyak oktatását: François Gachot nyelvtanár, illetve Dr. Paolo Calabro perugiai olasz egyetemi tanár úr látták el, akiket a Főiskola kérésére a V. K. M. közbenjárására a francia illetve olasz követség küldött ki és akik immár hatodik esztendeje folytatólagosan működnek lelkesen és eredményesen a Főiskolán.

Mint megbizott szakelőadók működtek ezidén Krocsák Emil okl. középiskolai rajztanár a mértani rajz és építészeti enciklopédia c. tárgyaknál, Farkas András szobrászművész pedig a Sidló-féle szobrász osztályon (11.342/1933. III. V. K. M. sz. r.).

A rajztanárjelöltek iparművészeti műhelygyakorlatainál a Székesfővárosi Iparrajziskola több műhelyvezető tanára működött közre: Dudosits Jenő, Fáy Aladár, Lakatos Artur, Legát Albert, Tóth Gyula és Vértés Rezső tanárok. Szives és áldozatkész működésükért a Főiskola ezúttal is őszinte köszönetét fejezi ki.

A hallgatóság testnevelését — mint a V. K. M. 81.000/1933. VII. ü. sz. rendelete alapján megbizott szakelőadók: Tanács Andor és Böhmann Frigyesné okl. testnevelési tanárok, továbbá Liszy Ferenc okl. vívómester intézték a Rektori Tanács által erre felkért Andreetti Károly főiskolai tanár felügyelete mellett.

A rendes tanárok létszámában előlépett Szentgyörgyi István r. tanár, aki a Kormányzó Ur Ő Főméltóságának 1934. évi július hó 18-án kelt legfelsőbb elhatározása alapján a VI. fiz. oszt. jellegét nyerte el. (10.483/934. III. V. K. M. sz. r.)

Az adminisztratív személyzet létszáma szaporodott, amennyiben az év folyamán Dr. Bényi László jogtudor és Sebesta Loidolt Ferenc okl. középiskolai rajztanár a Főiskolához mint foglalkoztatott diplomások osztattak be ideiglenesen hivatali szolgálatra, a 18.482/1933. IV., majd a 8721/934. III., illetve a 25.659/1933. IV. V. K. M. sz. rendeletek alapján.

A Főiskola tanárai, oktató tevékenységük mellett, mint alkotó és kiállító művészek és mint különböző művészeti egyesületek tagjai állandóan résztvettek a magyar művészeti életben is, ezenkívül hivatalos testületekben kiküldött vagy meghívott szakférfiakként is szerepeltek.

Réti István e. i. rektor, r. tanár, a Magyar Országgyűlés Felsőházának a Főiskola által az 1926:XXII. t.-c. alapján 1933. évi január hó 1-től számított 10 éves időre kiküldött rendes tagja. Ugyanő az alábbiak szerint több hivatalos szaktanácsban is helyet foglal, ezenkívül tagja a budapesti Horthy Miklós Kollegium Igazgatótanácsának; az 1934. évi állami képzőművészeti nagy aranyéremdíj odaitélő juryjében mint a V. K. M. 9661/934. sz. rendeletével meghívott tag szerepelt; ezenkívül résztvett a Lady Chilton alapítvány bizottság elnökének felkérésére a Művészeti Sorsjátékokat Rendező Bizottságban is.

Andreetti Károly felkért tanár a Magyar Országgyűlés Képviselőházának tagja. Ugyanő tagja a vall. és közokt. miniszter kinevezése alapján az 1933—1938. évi időszakra szólóan az Országos Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanácsnak is, amelyben az 1934—1939-ig terjedő időre történt megbizatással Baranski E. László r. tanár is helyet foglal.

Lyka Károly r. tanár, az alant megnevezett bizottsági és tanácsi elfoglaltságain kívül a vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezése alapján

rendes tagja a Műemlékek Orsz. Bizottságának (1932. október 1—1937. szeptember 30-ig terjedő időszakra).

Az 1934. évi IX. t.-c. alapján szervezett Országos Irodalmi és Művészeti Tanácsba 1940. évi december hó 31-ig terjedő tartamra szólóan a Főiskola tanárai közül kineveztettek tiszteletbeli tagokul: Karlovszky Bertalan és Dr. Lechner Jenő; r. tagul meghivatott a törvény 2. §-a 2. pontja alapján: Réti István e. i. rektor, továbbá tagokul kineveztettek a törvény 2. §-a g) pontja alapján Dr. Alszeghy Zsolt, Glatz Oszkár, Lyka Károly, Meyer Antal, Rudnay Gyula, Sidló Ferenc, Strobl Zsigmond és Szentgyörgyi István.

Az Országos Ösztöndíjtanács tagjai: Réti István rektor, r. tanár, mint a Főiskolának kiküldöttje, Strobl Zsigmond és Szentgyörgyi István r. tanárok pedig mint a V. K. M. által meghívott szobrászművészek.

Az Országos Közoktatásügyi Tanácsba az 1931. IX. 1— az 1936. VIII. 31-ig terjedő időszakra a V. K. M. 510—23/1931. sz. alatt kelt rendelete értelmében Réti István rektor, r. tanár, Baranszki E. László, Horn Antal és Lyka Károly r. tanárok, mint a vallás és közoktatásügyi miniszter által kirendelt tanügyi tisztviselők hivattak meg.

A szerzői jogról szóló 1928:LIV. t.-c. 32. §-a alapján Budapesten alakított állandó Szerzői Jogi Szakértő Bizottság tagjai az 1933—1939. évi időszakra szólóan, a vall. és közokt. miniszter úr kinevezése alapján: Glatz Oszkár, Lyka Károly és Strobl Zsigmond r. tanárok.

Az Orsz. M. Kir. Rajztanárvizsgáló Bizottságban a Tanári Karnak csaknem minden rendes és felkért tagja, mint a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kiküldött beltág foglal helyet. (Lásd a jelen Évkönyv megfelelő helyén).

A lefolyt tanévben a Tanári Kar tagjai közül Strobl Zsigmond r. tanár élvezett szabadságot, aki angliai művészeti megbizatásainak lebonyolítására a 11.219/1933. V. K. M. sz. rendelettel 1933. október, majd 1934. április—június hónapjaira szólóan kapta azt.

Tanulmányuton ezévben Benkhard Ágost r. tanár és Dr. Ferenczy József főtitkár voltak, akik a 26.852/1933. V. K. M. sz. r.-tel a bécsi Képzőművészeti Akadémia és jubileumi kiállításának tanulmányozása céljából nyertek kiküldetést.

A Főiskola nem főfoglalkozású tiszteletdíjasainak és felkért tanárainak tiszteletdíjai, valamint az óratöbbleti díjak összegének 1933/34. évi felosztása a 11.230/1933. III. V. K. M. sz. rendeletekkel nyert megállapítást és jóváhagyást.

Az ösztöndíjas tanársegédek megbizatása — a Rektori Tanács vonatkozó felterjesztése alapján — a 26.747/1933. V. K. M. sz. rendelettel vétetett tudomásul.

Az altiszti karban változás nem volt.

III. Tanulmányi ügyek.

A Főiskola tanulmányi rendje az 1930. évi november hó 11-én kelt államfői elhatározással jóváhagyott Tanulmányi Szabályzaton alapul.

E szabályzati rendelkezésekkel szemben azonban — miként már az elmúlt tanévben is — a gyakorlatban bizonyos, egyelőre még ideiglenes, változtatások történtek ezidén. Ezek a más szakos tanítóképzőintézeti tanárképzés időközben felmerült reformjával függnek össze, amely az illetékes szakköröknek számos ankéten és szaktanácskozásokon leszögeztetett és a V. K. M. által elvben már elfogadott álláspontjához képest az említett képzés idejét az eddigi 5-ről 6 évre emelte fel.

[E reform] az 1930. évi szabályzatot két főpontjában érintette; így egyfelől abban, hogy a tanítóképzőintézeti tanárképzés 6 évre emelése folytán a tanítóképzőintézeti rajztanárképzés is az eddigi öt év helyett hat évre volt felemelendő, másfelől pedig abban, hogy ilykép a középiskolai rajztanárjelöltek az eddigi öt év helyett szintén csak további egy évi külön tanulmány alapján jelentkezhetnek tanítóképzőintézeti rajztanári képesítő vizsgálatra. Ezáltal az egyidejű középiskolai és tanítóképzőintézeti rajztanári kettős képesítésnek az 1930-i szabályzatunk által megadott lehetősége megszűnt.

Ilykép az 1930. évi szabályzat fokozatosan keresztülvitt teljes életbeléptetésének már az első évében, az elmúlt 1932/33. tanévben nem került sor tanítóképzőintézeti rajztanári képesítés kiadására, mert 6 évet végzett tanárjelölt természetesen nem volt, másrészt pedig a tanítóképzőintézeti rajztanári egyidejű második képesítést már az 1930. évi új főiskolai szabályzat szerint öt éves képzésben részesült elsőízben képesített középiskolai tanárjelöltek sem kaphatták meg.

Ez utóbbi változtatás gyakorlati keresztülvitele természetesen külön államfői jóváhagyással történt, mivel a szabályzati rendelkezések ily irányú végleges megváltoztatására egyrészt az idő rövidsége, másrészt pedig az erre vonatkozó reformtárgyalások befejezetlensége miatt sor nem kerülhetett (l. 9961/1933. V. K. M. r.).

E tárgyalások a jelen tanévben is folytatódtak s így, hogy a tanítóképzőintézeti tanárjelöltek felvehetőek legyenek, már a tanév elején — az előzetes tárgyalásokon elfogadottak alapján — javaslatot terjesztett elő a Főiskola az új képzési rend ideiglenes megindítására. E javaslata ez év tavaszán a V. K. M. által a Főiskolára egybehívott szaktanácskozáson az Apponyi Kollegium reformtervezetével való összeegyeztetés végett került napirendre.

E szaktanácskozást követőleg vette a Főiskola június hóban a V. K. M. 17.751/934. IV. sz. leiratát, amelyben tudomásul veszi, hogy a tanítóképzőintézeti rajztanárképzésben az új 6 éves rendet a Főiskola már a jelen tanévvel bevezette s közli, hogy annak végleges jóváhagyása tekin-

tetében a Főiskola újabb javaslata alapján és külön szaktanácskozás után fog dönteni. Intézkedett egyben e rendelet a tanévvégi pedagógiai vizsgálatok tekintetében is, úgyhogy ilykép a tanítóképzőintézeti rajztanárjelöltek vizsgálata a tanév végével zavartalanul lefolyt.

Ugyanígy ideiglenes módon intéződött el az elmúlt évhez hasonlóan a középiskolai rajztanárjelöltek ezidei képzésének és képesítő vizsgálatainak ügye is. E jelöltek kettős képesítése ugyanis a fentiek szerint szétválasztván, V. éves tan- és vizsgaanyagukból a tanítóképzőkre vonatkozó külön rész elhagyatott s így az előírt oklevél szövege is változtatásra szorult. A Főiskola vonatkozó felterjesztésére azután a V. K. M. június hónapban értesítette a Főiskolát, hogy a legfelsőbb helyen előterjesztést tett, majd a 10.484/1934. sz. alatt kelt leiratában közölte a Kormányzó Ur Ő Főméltósága július hó 28-án kelt magas elhatározását is, amely szerint a „tanítóképzőintézetekben” kitételnek az idén kiadott középiskolai oklevelekből való kihagyását megengedi.

A Rektori Tanács által elfogadott idei tanórarendet a Főiskola 343/1933. sz. alatt terjesztette fel a V. K. M.-hoz.

A tanévet megelőzően az 1932. szeptember 7—20-a közt tartott felvételi vizsgálaton 137 jelentkező vett részt. E vizsgálaton készült munkákat a Tanári Kar az utóbbi években bevezetett bevált módszer szerint, titkos pályázatok módjára bírálta el. A rajzokon a nevek leragasztattak s így a jelöltek felvétele kizárólag a rajzokból megállapítható alkalmasság alapján történt a 11.108/1933. III. V. K. M. sz. rendelettel megállapított 50-es létszám keretein belül. Mivel azonban a zártszám miatt a rendes felvételek során több, felvételre még alkalmas jelentkező kimaradt, — a Főiskola javaslatára — a V. K. M. 11.264/1933. és 11.406/1933. sz. alatt kelt rendeleteivel még további 10 új növendék felvételét is engedélyezte.

Az első félévi beíratások szeptember hó végén és október hó elején, a II. féléviek pedig február hó első napjaiban eszközöltettek oly beosztással, hogy azok az oktatást nem zavarták.

A II. félévi kollokviumok május hónapban voltak. Ezek végeztével az elméleti oktatás befejeződött, míg a művészeti főtárgyak: az alakrajz és festés és a szobrászat, valamint az iparművészeti műhelygyakorlatok és vízfestés oktatása tovább folyt a tanév végéig.

A hallgatóság ezévi teljesítményeit a szaktanárok bejelentései nyomán a Tanári Kar az 1932. évi május hó 31-ei rendes ülésében tekintette át.

Az eredmény általában kielégítő s örvendetes, hogy a nehéz viszonyok közt küzködő hallgatóságunk a sok gátló körülmény ellenére is erős akarással és céltudatosan végezte kötelességét. Elismerése jeléül a Kar azért az általános kitünő előmenetelű hallgatókat dicséretben is részesítette. Ezek: Kiss János II. é. rtj., Richly Emil II. é. rtj., Edvi Illés György III. é. rtj., Elek Erzsébet IV. é. rtj., Gerencsér Anna IV. é. rtj., Cserny Kató

V. é. rtj., Fray János V. é. rtj., Gergely Pál József V. é. rtj., Heil Ferenc V. é. rtj., Máté Erzsébet V. é. rtj., Petrich Katalin V. é. rtj., Kákonyi Teréz V. é. rtj., Komodi Teréz V. é. rtj. növendékek.

* *
*

Az oktatás eredményességét sajnos ez évben is nagy mértékben befolyásolta a Főiskola nehéz anyagi helyzete. A dologi javadalmaknak az államháztartás szanálása kapcsán az utóbbi években történt nagymérvű leszállítása miatt ugyanis, immár a második éve, oly intézkedésekre kényszerült a Főiskola, amelyekhez hasonlók 62 éves fennállása alatt csak a világháború folyamán váltak szükségessé. Így nemcsak, hogy a taneszközök s a szemléltető oktatás egyéb szükségleteinek beszerzését volt kénytelen felfüggeszteni, hanem a tanidőt is 6 hetes kényszerszünettel kellett megrövidítenie, sőt a téli hónapokban a délelőtti alakrajzi és szobrászórát is 1—1 órával csökkentenie kellett azért, hogy felette szűkös budgetjét túl ne lépje. E korlátozások természetesen igen súlyosan érintették a tanítást, mert a művészeti főtárgyaknál egyik legfontosabb tényező: a gyakorlási idő rövidült meg jelentősen, a segítő tárgyaknál pedig a tananyagban nem kívánatos összevonások történtek. Ily körülmények közt tehát a Tanári Kar tagjainak a legnagyobb erőfeszítésére volt szükség, hogy a tanítás elfogadható eredményeket mutasson fel. Örvendetes megállapítanunk, hogy ennek elérésben a hallgatóság is dicséretes módon igyekvő belátással és komoly akarással működött közre.

Mindezek ellenére is kétségtelen azonban, hogy a jelenlegi vegetáló helyzet megváltoztatása elsőrendű érdeke a Főiskolának, mert zavartalan és eredményes működését és szükségszerű továbbfejlődését életének ezen és más vonatkozásaiban csakis a jelenlegi kényszerredukciók megszűnése hozhatja meg. Ezért a helyzet kimerítő feltárásával ezidén is felterjesztéssel és szóbeli előterjesztésekkel fordult a Főiskola vezetősége felettes hatóságához, dologi javadalmainak méltányos felemelése végett.

Ugyancsak a Főiskola nehéz anyagi helyzete miatt ezidén sem volt felállítható a budapesti szünidei nyári tanfolyam és a Tanulmányi Szabályzat 62. §-ában előírt egyéb rendkívüli tanfolyamok, köztük az úgynevezett gyakorló iskola sem, amely helyzet ugyancsak az oktatás belterjességének rovására van.

* *
*

A nyár folyamán hallgatóinknak több helyt nyílt alkalmuk szabadtéri tanulmányokra. Így elsősorban is Miskolcon, a Főiskola egyetlen hivatalos telepén, 36 résztvevő tanult Benkhardt Ágost r. tanár vezetése alatt.

E tanfolyam költségeire a V. K. M. a 9486/1933. III. sz. rendelettel 718.— P-t engedélyezett, a szegénysorsú résztvevők menzasegélyére pedig

Miskolc thjf. város 1.100.— P-t adományozott. A város ezen áldozatkész-ségéért ezúttal is hálás köszönetét fejezi ki a Főiskola úgy a város Közön-ségének, mint Hodobay Sándor dr. polgármester úrnak.

További nyári tanfolyamok voltak ezidén Mohácson 4, Pécsen 14, Nyíregyházán 5 és Balatonarácson 20 résztvevővel. E tanfolyamok Glatz Oszkár, Rudnay Gyula, Kandó László r. tanárok irányítása alatt működ-tek s az illető városok vezetőségének és társadalmának segítségével s rész-ben művészetpártoló magánosok támogatásaival szerveztettek meg. Egy jeles növendékünket Frigyes Főherceg Ófensége sátorhelyi uradalmának jószágigazgatósága látta vendégül 3 hónapon át s biztosított részére nyári munkalehetőséget. A nemes adakozók önzetlen segítségéért a Főiskola ezúton is hálás köszönettel adózik.

A Főiskola alakrajzi osztályainak száma ezidén Kandó László r. tanár kinevezését követőleg ideiglenesen 6-ra csökkent, mert ezidén a Glatz Oszkár és Réti István r. tanárok külön vezetése alatt tavaly még kere-teiben együtt-tartott Csók és Vaszary-féle alakrajzi osztályok megszün-tettek s növendékeik a többi alakrajzi osztályokban helyezkedtek el.

A tanulmányok eredményességének fokozására éppen a fentebb említett tanítást gátló körülmények miatt, különösen súlyt helyezett a Főiskola. Ilykép a rendes oktatáson felül a múzeumok és aktuális kiállít-ások megtekintése, állandó könyvtárlátogatás, tanulmányi kirándulások, egyes tárgyaknál szemináriumszerű gyakorlatok és megbeszélések s a gya-korlati műhelyoktatás szerepeltek még az oktatásban.

Nagy segítséget jelentett e részben növendékeink számára a Képző-művészeti Társulat elnökségének az a méltányos elhatározása, amellyel megengedte, hogy hallgatóink index felmutatásával ingyenesen látogathat-ják a Társulat kiállításait. Számos budapesti és környéki tanulmányi ki-rándulásra vitték növendékeiket Baranski E. László, Edvi Illés Aladár és Pilch Dezső r. tanárok, s a husvétii szünetben 40 résztvevő tett tanulmány-utat Meyer Antal r. tanár vezetése alatt Bécsbe; ez év szeptember havában pedig Tihanyban Baranski E. László r. tanár vezetése mellett 22 növendék festett akvarel tájképtanulmányokat.

Az iparművészeti oktatás ezidén is még a Székesfővárosi Iparrajz-iskola helyiségeiben és felszereléseinek igénybevételével történt. E lehető-ség különösen a műhelygyakorlatok szemponjából volt fontos, mert a Főiskolának erre megfelelő berendezése nincs. Éppen ezért a Főiskola ez alkalommal is őszinte köszönetét fejezi ki Budapest Székesfőváros Közön-ségének és Dr. Vidéky Emil m. kir. kormányfőtanácsos úrnak, a székes-fővárosi Iparrajziskola igazgatójának szives vendéglátásáért s az ottani műhelyvezető szaktanárok szives közreműködéséért.

A IV—VI. éves tanárjelöltek az előírt iskolalátogatásokat több állami és főváros közép- illetve középfokú tanintézetben, továbbá az ág. ev. gim-náziumban teljesítették a vonatkozó 21.540/1933. V. K. M. sz. rendelet

értelmében és a Székesfőváros polgármesterének 113.708/1933. VII. sz. átiratában, valamint az ág. ev. gimn. felettes egyházi hatósága által külön adott engedély alapján. Több tanárjelölt hallgatónő részére ezenkívül a Főiskola azt is kieszközölte, hogy egyidejű fakultatív női kézimunkatanár-női tanulmányaik befejezése előtt a Bajza-utcai városi polgári iskolában a női kézimunka órákon hospitálhassanak (24.866/1934. VII. polg. mest. szám). Gyakorlótanítást, próbatanítást a tanári szak utolsó évfolyamának hallgatói a budapesti VII. ker. állami Szent István reálgimnáziumban, a Középkiskolai Tanárképző Intézet VIII. ker. gyakorló gimnáziumában és a budapesti VI. ker. állami Mária Terézia leányliceumban, továbbá a budapesti áll. tanító(nő)képzőintézetekben végeztek.

Az említett tanintézetek igazgatóinak és illetékes szaktanárainak ezúton is őszinte köszönetet mond a Főiskola azon készségükért, amellyel a tanárjelöltjeink gyakorlati képzését elősegíteni szivesek voltak.

A gyakorló tanárjelöltek részére a V. K. M. 17.104/933. IV. sz. rendelete alapján a jelen tanévben új tárgyként kötelezően íratott elő az iskolaegészségtan c. tárgy látogatása is, amelyet a II. félévben heti 1 órában hallgattak.

A rajztanári szak tavaly szünetelő tanítóképzőintézeti tagozatán hat V. éves és öt VI. éves rajztanárjelölt nyert felvételt (l. 24.703/1933. IV., 23.377/1933. IV., 22.917/1933. IV. V. K. M. sz. rendeleteket), akik a szabályok értelmében a tanítóképzőintézeti rajztanárjelöltekre általában kötelező Apponyi Kollegiumot is egyidejűleg látogatták.

Testnevelési oktatásban ez évben az arra kötelezett hallgatókon kívül számos önként jelentkező is részesült, akiknek nemcsak rendszeres tornázásban volt részük, hanem különféle sportok üzésére is alkalmuk nyílt. Az atlétika különféle ágaiban, sízésben, vívásban és céllövészetben gyakorolhatták magukat a résztvevők, akik közül többen, nyilvános versenyeken is szerepeltek és kitűntek. Így az 1934. február 19-ei főiskolai sílesikló bajnoki versenyen Mattis-Teutsch II. é. hallgató a 2-ik lett, a lefutó csapatversenyben a főiskola csapata a 3-ik helyen végzett; a március 11-ei főiskolai mezei futóversenyen pedig jó helyezésekkel szerepeltek Mattis-Teutsch II. é., Marosán Lajos II. é. és Godor Kálmán IV. é. hallgatók, s ugyanekkor a főiskola csapata a csapatversenyben 2-ik lett. A testnevelési oktatásban a nőhallgatók külön női szakoktató vezetése alatt és külön csoportba-osztás mellett vettek részt.

A testnevelés érdekeit a Főiskola vezetősége hatékonyan mozdította elő a Testnevelési Alapból adott jelentős összegekkel.

A zárthelyi testnevelés az Állatorvosi Főiskola rektorának engedélyével az ottani torna-teremben folyt, amely nagy szivességért a Főiskola e helyt is őszinte köszönetét fejezi ki.

A női és férfi-kézimunka tanárképzés korszerű ujjaszervezésére irányuló munkálatok ez évben tovább folytak. A női kézimunka tanárképzés

terve már a Közoktatási Tanács előtt is fekszik, míg a férfi kézimunkatárképzésre vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak. Így e kérdések előreláthatólag a jövő tanév folyamán fognak véglegesen rendeztetni.

Fegyelmi szempontból az ifjúság magatartása kifogástalan volt a jelen tanévben is és így súlyosabb rendszabályok alkalmazására nem került sor.

IV. Ösztöndíjak, Jutalom és Pályadíjak.

A lefolyt tanévben az állam, közhatóságok és magánosok részéről számos szegénysorsú és kiváló előmenetelű hallgató részesült ösztöndíjban.

A Főiskola részére **állami ösztöndíjjavadalom** címén 2.214 P engedélyezett és folyósított a 12.358/1934. IV., illetve a 13.079/1934. IV. V. K. M. sz. rendeletekkel, amely összeg a Főiskola javaslatára a 26.747/1933. III. V. K. M. sz. r.-tel történt jóváhagyás után a következőkép osztatott fel: egyenként 210 P ösztöndíjat kaptak László Gyula VI. éves és Lengyel Aladár V. éves ösztöndíjas tanársegédi megbízatást nyert hallgatók; továbbá fejenként 105 P-ös ösztöndíjat kaptak, mint megbízott ösztöndíjas tanársegédek a következő hallgatók: Dénes Jenő V. é., Döbrentey Gábor VI. é., Eigner Tivadar IV. é., Fray János V. é., Gecső Sándor VI. é., Hámos Imre IV. é., Lányi Rezső III. é., Lerner István VII. é., Mohácsy Árpád VII. é., Sirkó Károly VI. é., Srubek Gyula VI. é., Szemerey Zoltán VII. é., Szomor László VII. é. és Csikós Tóth András VI. éves növendékek. Ezenkívül az alakrajz és festésben tanúsított kiváló előmenetelükért Eigner Tivadar IV. é. és Heil Ferenc V. éves növendékek egyenként 72 P ösztöndíjat kaptak. Végül pedig az említett állami ösztöndíj-javadalomból kihasznált Ferenczy István-féle 180 P-ös szobrászati díjat a pályamunkái alapján Buzi Barnabás VI. é. szobrásznövendék nyerte el.

Az 1927. évi XIV. t.-c. alapján **közszolgálati alkalmazottak gyermekei részére létesített** ösztöndíjak helyett, amelyek kiadása ezidén is szünetelt, a jelen tanévben — immár harmadik éve — csak **tanulmányi segélyek** adtak ki. A 24.677/1933. IV. V. K. M. sz. a. kelt rendelettel e címen kiutalványozott 1800 P-ből a Főiskola Tanári Kara a bemutatott pályamunkák és más érdemességi szempontok mérlegelése alapján fejenként 150 P-t Domján M. Ilona VI. é., Endrédi György VI. é., Heil Ferenc V. é. és Katona M. Eszter IV. é. növendékeknek, 100—100 P-t pedig Bezzegh Zoltán III. é., Fábián Mária IV. é., Gadányi Ferenc IV. é., Gergely Pál V. é., Morhardt Gyula VI. é., Pókász Endre IV. é., Rohacsek Anna VI. é., Szabados Jenő III. é., Szentiványi Lajos IV. é., Tóth Géza V. é., Vidra Mária VI. é. és Vöczköndy Rafaella III. é. növendékeknek ítelt oda.

A Kar vonatkozó határozatát a V. K. M. a 25.759/1933. IV. sz. rendeletével vette tudomásul.

Külföldi állami ösztöndíjban, a rendelkezésre álló költségvetési javadalom csökkentése folytán kevesen részesülhettek.

A hirdetett pályázaton 29-en vettek részt, akiknek művei a Főiskolán állították ki. E munkák alapján tette meg a Főiskola Tanári Kara az Orsz. Ösztöndíjtanács felkérésére véleményes javaslatát, amelynek meghallgatása után, az Ösztöndíjtanács előterjesztésére a V. K. M. az 1933/34. évre állami ösztöndíjban részesítette — a római Kollégium Hungaricumba való kiküldéssel — Mészáros László és Machovits Walter szobrászművészeket és Szabó Wladimir festőművészt. (19.744/1933. IV. V. K. M. sz. r.)

A kiküldött fiatal művészek — Mészáros László kivételével — a Főiskola volt növendékei.

A Főiskola miskolci művésztelepén rendszeresített **négy műtermi ösztöndíjat** a hirdetett pályázat eredményeként és a Rektori Tanács előterjesztése alapján 1933. szeptember hó 1-től 1935. szeptember hó 1-éig terjedő újabb 2 éves időszakra, a 11.228/1933. III. V. K. M. sz. rendelettel Meilinger Dezső, Burány Nándor, Döbröczeni Kálmán és Vietórisz Mária festőművészek kapták meg, akik közül Meilinger Dezső mint a művésztelepnek — elsőízben a 169.006/1921. III. V. K. M. sz. r.-tel kötelezett — gondnoka is működik.

Budapest székesfőváros ösztöndíjai címén ezidén is két 600 P-ös festészeti és két 600 P-ös szobrászati ösztöndíj tűzetett ki a Főiskola növendékei részére. Ezen ösztöndíjakra a tanév végén a dr. Lieber Endre alpolgármester úr elnöklete alatt működött bíráló bizottság, — amelyben meghívás alapján a Főiskola rektora is résztvett — tett javaslatot az egyes művésztanárok által kiválasztott növendékek munkái alapján. A hozott határozat szerint a székesfőváros alpolgármestere 79.500/1934. XIV. sz. alatt kelt határozatával a két festészeti ösztöndíjat Heil Ferenc V. é. és Iván Szilárd IV. é. növendékeknek, a két szobrászati ösztöndíjat pedig Buzi Barnabás VI. é. és Ispánki József V. é. szobrásznövendékeknek ítélte oda. Egyben pályamunkáik alapján dicsérő elismerésben részesítette Ágh Loránd VI. é., Fenyves Edit III. é. festő-, továbbá Domján Mária VI. é. és Győri Dezső IV. éves szobrásznövendékeket.

Balló Ede festőművész, a Főiskola nyug. tanára által a IV—V. éves ezidén végző rajztanárjelöltek részére **kiírt 1000 P-ös ösztöndíjat** a Tanári Kar bíráló bizottsága, amelybe a nemeslelkű felajánló is meghívást nyert, Domián Árpád V. é. végzett hallgatónak, okl. középiskolai rajztanárnak adományozta azon kikötéssel, hogy annak ellenében külföldi tanulmányutat tenni és arról beszámolni tartozik. A bizottság egyben dicsérő elismerésben részesítette a pályázaton résztvett Dénes Jenő, Heil Ferenc és Lengyel Aladár V. é. végzett hallgatókat illetve okl. középiskolai rajztanárokat.

A Főiskola kezelése alatt álló **Korb Erzsébet tanulmányúti alapítvány** ezidei kamatai nem adattak ki, mert azok a lefolyt tanévben az alapító

levél kikötései értelmében tőkésítették. Ezen ösztöndíj tehát legközelebb a jövő tanév végén kerül kiadásra. Az alap előző évi kiadott kamatairól bemutatott elszámolást a V. K. M. 92.038/934. VIII. b. sz. leiratával vette tudomásul.

A V. K. M. alapítványi osztálya által kezelt **jánoshalmi Nemes Marcell-féle alapítvány** jövedelméből, amelyet a nemeslelkű alapító a Főiskola szegénysorsú növendékeinek támogatására rendelt, ezidén 1900 pengő utalványoztatott a 92.176/1934. V. K. M. sz. rendelettel.

Ezen összeg felosztására nézve a Kar úgy határozott, hogy azokból — mint már az előző években is — jutalomdíjakat ad ki a szaktanárok által javasolt szegénysorsú, tehetséges növendékeknek, egy részt pedig a rektor rendelkezésére bocsájt érdemes és rászorult hallgatók esetenkénti tanévközi rendkívüli segélyezésére.

Ilykép a szóbanforgó alapítvány jövedelméből az alábbi hallgatók részesültek:

a) jutalomdíjban: 100—100 pengőt kaptak: Bartha László VII. é., Sebesta Loidolt Ferenc V. é., Olbert Károly V. é., 50—50 pengőt kaptak: Krocsák Emil VIII. é., Györi Dezső IV. é., Iván Szilárd V. é., Mohácsi Árpád VII. é., Lengyel Aladár V. é., Roisz Vilmos V. é., Szabados Béla VII. é., 40—40 pengőt kaptak: Gerencsér Anna IV. é., Bezzegh Zoltán IV. é., Szentiványi Lajos IV. é., 30—30 pengőt kaptak: Dénes Jenő V. é., Lányi Rezső III. é., Szücs István V. é., Lengyel Aladár V. é., Nagy Lajos I. é., Richly Emil II. é., Döbröntey Gábor VI. é., Sinkó Károly VII. é., Tóth Géza V. é., Molnár Mária V. é., Schippert Endre V. é., Fray János V. é., Lázár Pál IV. é., Máté Lajos III. é., Katona Mária Eszter IV. é., Molnár László IV. é., Geszti Katalin II. é., 35.— P-t kapott: Barta Éva I. é., 25—25 pengőt kaptak: Szomor László VII. é., Srubek Gyula VI. é., Burián László III. é., Domján Árpád V. é., Kiss János II. é., Szemerey Zoltán VII. é., Kun István IV. é., Geróts Sándor I. é., Iván Szilárd V. é., László Gyula VI. é., Lukács Ferenc II. é., Adamovics Vazul IV. é., Gadányi Ferenc IV. é., Kürz János IV. é., Srubek Gyula VI. é., 20—20 pengőt kaptak: Strasser István II. é., Heil Ferenc V. é., Lipovniczky László II. é., 15—15 pengőt kaptak: Rézman Gyula III. é., 10—10 pengőt kaptak: Dabóczy Mihály IV. é., Györi Dezső IV. é., Teleky József IV. é., Osváth Imre IV. é., Molnár Mátyás I. é., Élesdy István IV. é., Sinkó Károly VI. é., Lampért András II. é. növendékek.

b) Ugyanezen alapból rendkívüli segélyben részesültek: 50—50 pengőt kaptak: Sinkó Károly VI. é., 40—40 pengőt kaptak: Kürz János IV. é., László Gyula VI. é., Bordi Erzsébet III. é., Adler Miklós V. é., Heil Ferenc V. é., Kálmán Győző V. é., 38 P 22 fillért kapott: László Gyula VI. é., 30—30 pengőt kaptak: Teleky Vámosy Árpád VII. é., Sinkó Károly VI. é., Mohácsy Árpád VII. é., Morhard Gyula VI. é., Gecső Sándor VI. é., Teleky József IV. é., Rézman Gyula IV. é., Diószeghy László I. é., Gaál Paula

II. é., Csemiczky László V. é., Geiszler Emil IV. é., Lengyel Aladár V. é., 25—25 pengőt kaptak: Rézman Gyula III. é., Élesdy István III. é., Aikelin Lajos VII. é., 20—20 pengőt kaptak: Hincz Gyula VII. é., Buzi Barna VI. é., Ispánki József V. é., 15.— pengőt kapott Bodenmüller Alice II. é., 10—10 pengőt kaptak: Szomor László VII. é., Rézman Gyula IV. é., Antal Károly VI. é., Lukács Ferenc II. é. hallgatók.

A **Vall. és Közokt. Miniszterium** adományozása alapján a következő szegénysorsú hallgatók részesültek tanulmányi segélyben: Bajnóczy Eszter II. é. növ. 50 P, (26.767/933. sz. r.), Rézmán Gyula IV. é. möv. 25 P (26.964/933.) és Bancsó Lajos I. é. növ. 40 P (11.950/933. sz. r.).

A **M. Kir. Pénzügyminiszterium** által kezelt **Jövedéki Bíróság**alapról 200 P ösztöndíjat kapott Dénes Jenő V. é. rtjelölt.

A **M. Kir. Belügyminisztériumtól** 40 P hadiárva segélyben részesült Kiss János II. é. rtjelölt.

Sopron szab. kir. várostól Stöckert Károly III. é. szobrásznövendék 250.— P, Horváth Dezső IV. é. rtjelölt pedig 360.— P ösztöndíjat kapott a 20.229/933. közgy. sz. határozat alapján.

Győr szab. kir. várostól Tóth István III. é. művésznövendék 250.— P segélydíjat élvezett.

Miskolc thjf. város közönsége a 24/4. ki. 1933. közgy. sz. határozatával Czakó Zoltán II. é. művésznövendéknek 110.— P, Péter Imre III. é. rtjelöltnek pedig 160.— P segélydíjat adományozott.

Szombathely rt. város polgármesterének 15.676/1933. sz. határozata szerint Döbröntey Gábor VI. é. művésznövendék 400.— P tanulmányi segélydíjban részesült.

A budapesti Thökölyanum nevelő intézet és internátus igazgatósága részéről a **Thököly Száva alapítványból** Nikolic Velizár V. é. szobrásznövendék 600 P ösztöndíjat élvezett.

Debrecen thjv. koronázási jubileumi alapítványából egyenként 174.— P ösztöndíjban részesültek Bordi Erzsébet III. é. rtjelölt és Szoboszlai Sándor V. é. szobrásznövendék.

A Főiskola ifjúsága részére a tanév folyamán több plakát és tervpályázat íratott ki, amelyek eredményeként a) a **Budapest Székesfőváros Közlekedési R. T. által** a Svábhegyi fogaskerekű vasut propagálására szolgáló plakát pályázaton Ács Sándor III. é. rtjelölt 150.— P, Duma György 50.— P, Sinkó Károly és Csabai Kálmán együttesen 50.— P jutalomdíjat kaptak, Kling György III. é., Pókász Endre IV. é. és Nagy Aladár III. é. rtjelöltek, továbbá Lerner István VII. é. művésznövendék pályamunkáit pedig egyenként 40.— P-ért megvette a kiíró Rt.

b) A **Pécsi Egyetemi Atlétikai Club által magyaros díszruhatervekre** kiírt pályázaton Lerner István VII. é. művésznövendék díjat nyert

c) a **Magyar Királyi Dohányjövédék** által szivarkák csomagolására, valamint a mezőgazdasági kiállításon kitüntetett dohánytermelők elismerő oklevele terveire kiírt pályázaton a csomagolásterv 100.— P-ös első díját Barta Ferenc volt hallgatónk kapta, továbbá tervezésüknek fejenként 200 drb. Vásárfia I. szivarkával történt megvásárlásával jutalmazta a bíráló bizottság Kiss János II. é. és Szabados Jenő III. é. rtjelöltek munkáit. Az oklevélpályázat I. díját 60.— P-t Lerner István VII. é. művésznövendék, II. díját Moosz János IV. é. művésznövendék, III-ik díját pedig Kákonyi Konstantina szerzetesrendi IV. éves rajztanárjelölt nyerte.

d) A **Magyar-Hollandi Bank R. T.** által a csepeli királyerdő parcellázásának propagálására kiírt plakát pályázaton a 100.— P-ös I. díjat Kürz János IV. é., a 80.— P-ös II. díjat Sinkó Károly VI. é. művésznövendékek, az 50.— P-ös III. díjat pedig Kling György III. é. rtj. nyerte s ezenkívül egyenkint 30.— P-ért megvette a kiíró Bank Rt. Pókász Endre IV. é. rtj., Lerner István VII. é. művésznövendék és Szentiványi Lajos IV. é. rtj. plakátterveit is.

Végezetül örömmel számolhat be a Főiskola a Rómában ez év elején rendezett második magyar egyházművészeti kiállítás nagy sikere kapcsán arról, hogy a kitünő kiállító művészek közül számosan a Főiskola volt növendékei közül valók. Így: Aba Novák Vilmos, Chiovini Ferenc, Emőd Aurél, Heintz Henrik, Istókovits Kálmán, Kákay Szabó György, Kontuly Béla, Medveczky Jenő, Molnár C. Pál, Patkó Károly, Pátzay Pál, Perzsián Kató, Szabó Vladimír, Szathmáry István és Szőnyi István.

V. Diákjóléti ügyek.

A mai rendkívül nehéz viszonyok között, amikor számos tehetséges növendékünk szegénysége miatt önerejéből képtelen volna tanulmányait folytatni, a Főiskola vezetősége minden lehetőt megtett az érdeemes rászorultak támogatására. Tandíjmentességek, ösztöndíjak, jutalmak, pénz- és természetbeni segélyek adásával, magánmunkák közvetítésével s pályázati alkalmak kieszközlésével igyekezett rajtuk segíteni.

Tandíjmentességben a tanév I. felében 363 beíratkozott hallgató közül 180-an, a tanév II. felében beíratkozott 355 hallgató közül 176-an részesültek. Az ilykép elengedett tandíjak pénzértéke az egész évre számítottnan 15.130.— P-t tett ki.

A jelen tanévben 42 újabb tandíjmentességet engedélyezett a Tanári Kar, amelyre vonatkozó határozatát a V. K. M. 11.668/1933. III. sz. alatt kelt leiratával vette tudomásul.

A Főiskolán 25 év óta fennálló *Diákasztalnál* ez évben 45 egészen ingyenes és 4 félingyenes ebédkedvezményt adott ki a Diákasztal Felügyelő Bizottsága érdeemes, szegény hallgatók részére s ezenkívül önköltségi áron

(50 fillérért) átlag naponta 15 hallgató ebédelt még ott. A Diákasztal november 1—június 24-éig terjedő időben — kivéve karácsonyi és husvét szünetben 4 hetet — volt üzemben, amely idő alatt összesen 12.298 adag ebédet osztott ki.

A Diákasztal fenntartása, rendes fedezeti forrásainak elégtelensége miatt, ezidén is csak a V. K. M. cselekvő jóindulata révén vált lehetővé, amelyből folyólag az a V. K. M. 9930/1934. III. sz. r. rendelete alapján 800.— P rendkívüli segélyben is részesült.

Diákasztal javára ezidén a következő adományok és vegyes rendkívüli bevételek folytak be: a T. É. B. E. adománya 250.— P, kisebb adományok és bírságpénzek 82.50 P, N. N. adománya 200 P.

A házi kezelésben levő Diákasztal üzemi és vagyoni kezelésének 1933/34. évi elszámolása — miként az eddigiekben is történt, — a V. K. M.-ba terjesztetett fel s ott a történt felülvizsgálás eredményeként elfogadtatott.

Igen nagy segítséget jelentett szegénysorsú hallgatóságunk ellátásában *Budapest Székesfőváros polgármesteri hivatalának* — Meyer Antal főiskolai r. tanár úr szives közbenjárására tett — azon intézkedése, amellyel 25 hallgatónk részére a Dob-utcai elemiiskola közeli épületében működő *fővárosi konyhán ingyenes ebédkedvezményt* adott. Ilykép az itteni Diákasztalról a kedvezményes helyek korlátozottsága miatt kiesett szegény növendékeink fenntartási lehetősége is biztosított.

E kedvezmény megadásával megszűntek ugyan az utóbbi években a Centrum Ifj. Szövetkezet kezelésében működő Menzán hallgatóságunk részére ugyancsak Bpest Székesfőváros vezetőségének jóvoltából eddig fenntartott kedvezményes helyek, mindazonáltal az újabb helyzet nemcsak az étkezőhely közelsége miatt, de egyébként is az érdekelt szegény növendékeinkre sokkalta kedvezőbb. Ezért a Főiskola e helyt is a legőszintébb köszönetét fejezi ki Sipőcz Jenő dr. főpolgármester úr Öméltóságának és az illetékes városi ügyosztály vezetőségének cselekvő nagy jóindulatukért és megértő támogatásukért, amellyel már eddig is számos alkalommal kegyesek voltak szegénysorsú érdemes fiatalságunkat segíteni.

László Fülöp festőművész 200.— P-t küldött az Ifjúsági Kör Elnökségének azon rendeltetéssel, hogy az szegény hallgatók segélyezésére használtassék fel. A Kör ehhez képest több rászorult hallgató menzakereseteit fedezte ezen összegből, s szives adományáért nagy köszönetét tolmácsolta nemeslelkű adakozónak.

Dr. Tolnai Dénes fogorvos úr ezidén is azon kedvezményben részesítette növendékeinket, hogy azok fogorvosi kezelésénél a munkadíjat félárban számította.

A hallgatóság egészségi állapota ez évben általában kielégítő volt, tömegesebb megbetegedések, vagy halál eset nem fordult elő.

VI. Egyéb események.

A Főiskola épületeinek folytatólagos tatarozására, amely fedezet-hiány miatt már az elmúlt évben megakadt, sajnos ezidén sem került sor.

Ilykép az épületeknek rongálódása, amely részben a háborús időkből ered, továbbra is fennáll, holott annak megszüntetését igen súlyos okok teszik sürgős szükségletté. Áttekintve ugyanis e részben a kívánalmakat, nyilvánvaló, hogy az Izabella-utcai homlokzat helyreállítása, az Andrásy-uti épület tűzfalainak megerősítése, az összes épületek kéményeinek, a Bajza-utcai II. pavillon bádogtetejének átcserélése, a Főiskola miskolci művésztelepe két épületének gyökeres áttatarozása nemcsak az épületek zavartalan használata miatt szükséges, hanem a további rohamosabb rongálódás elkerülése és az épületek állagának megvédése miatt, sőt különös-kép biztonsági szempontokból is, mert az egyes lazult épület és falrészek, valamint a málló vakolat állandó veszélyt rejtenek magukban.

Ily körülmények közt a Főiskola kötelességszerűen ismételten előterjesztést tett ez évben is felettes hatóságához a szükséges költségeknek póthitelként való engedélyezése, illetve a jövő évi költségvetésben leendő biztosítása iránt s így némi reményünk van arra, hogy a tatarozások a Főiskola pesti épületein tovább folytathatók, a miskolci művésztelep épületeinél pedig egészében keresztülvihetők lesznek.

*

A 41.680/1933. V. a. 2. ü. o. sz. alatt kiadott V. K. M. rendelet — amely az ország valamennyi iparostanonciskolájának felügyelő bizottságait (kivéve a székesfővárosiakat) utasította az óraadó tanárok alkalmazására vonatkozó pályázati hirdetményeik ide való megküldésére, ez évben is fenntartatott s így végzett ifjúságunk az elhelyezkedési lehetőségekről a Főiskola útján hamarosan értesülést szerezhettek.

*

A Főiskola rendkívüli hallgatóinak karpaszomány viselési jogosultsága ügyében ez évben újabb intézkedés vált szükségessé. Az eddigi helyzet szerint ugyanis a honvédelmi miniszterium 21.599/17—1932. sz. rendeletével bevonulás esetére karpaszomány viselési jogot biztosított minden olyan IV. évet végzett rendkívüli művésznövendéknek, aki négy középiskolai előtanulmánnyal bír s aki a fenti körülményeket a rektori hivatal által díjmentesen kiadott bizonyítvánnyal igazolja. Legutóbb több konkrét eset kapcsán e helyzet további fenntartását újból kérni kellett, bár a Főiskola az idézett rendelet oly értelmű megszorításáról, hogy az érdekeltek joga csak az említett tanulmányok 21 éves korig való elvégzése esetén ismerhető el, hivatalos értesítést nem kapott.

*

A szokásos iskolai ünnepek ezévbén is megtartattak a Főiskolán. Különösen imponáló keretek közt folyt le az 1927:XXXI. t.-c.-ben nemzeti ünneppé nyilvánított március hó 15-e. E nap délelőttjén a Tanári Kar és az ifjúság együttes ünnepi istentiszteleten vett részt, majd délután a Főiskola vezetőségének és Tanári Karának részvételével a Főiskola nagy könyvtártermében az ifjúsági egyesületek közös rendezésében ünnepély folyt le magas színvonalú program keretében. Ezen az ifjúság képviselőjének, László Gyula VI. éves hallgatónak megnyitó beszéde után Glatz Oszkár és Rudnay Gyula főiskolai r. tanárok tartottak nagyhatású és mély erkölcsi igazságokat tartalmazó ünnepi beszédet.

*

A rajzi szakfelügyelet, amely a szabályzati rendelkezések szerint a Főiskolának szintén feladata, a Rektori Tanács megbízása alapján Baranski E. László r. tanár közreműködésével és irányítása mellett bonyolított le. E működése során bíráló tevékenységével igen hasznos szolgálatot tett a hazai középfokú iskolák rajzi oktatásában, amelynek korszerű és magasabb színvonalon tartása különösen az ezen iskolatípusból kikerülő társadalmi rétegek nevelése szempontjából igen fontos.

*

Ez évben a Főiskola miskolci művésztelepén helyszíni szemlét tartott Borbély József min. számv. tanácsos úr (9959/1934. V. K. M. sz.).

Nevezett beszámoló jelentése kapcsán több kisebb ügyviteli kérdés rendeztetett s egyben a Főiskola a V. K. M.-tól felhívást kapott tatarozási költségvetés előterjesztésére, ami meg is történt.

A Főiskola 1933/34. évi tüzelőszerszükségletének szállítására az új közszállítási szabályzat alapján nyilvános versenytárgyalást hirdettetett, amelynek eredményéhez képest azzal Winter Hermann budapesti szén-nagykereskedő bízott meg. A vonatkozó szerződést a kereskedelemügyi miniszter úr 58.420/1933. sz. r.-vel hagyta jóvá.

A lefolyt évben több értékes ajándékozás történt a Főiskola javára.

A vall.- és közokt. miniszterium a 10.112/1924. sz. r.-tel a Magyarország néprajza c. mű I. kötetét, a 11.934/1933. sz. leiratával Medaillen und Plakettenkunst in Ungarn c. szakművet, továbbá a 8330/1934. sz. leirattal a Pesti Hirlap által kiadott „Honvédségünk” c. művet, végül a 11.156/934. sz. leiratával Zádor István „Egy hadifestő emlékei” című művét ajándékozta; Förstner Tivadar m. kir. áll. iparoktatási főigazgató úr szivességéből pedig a V. K. M. által kiadott „Iparostanonciskolai szakrajztanítási vezérfonal” c. műnek a különböző szerelőiparok, valamint az épület és géplakatos szakrajzra vonatkozó részét kapta ajándékul a Főiskola, végül Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatala az ezévbén megjelent össze hivatalos kiadványaival ajándékozta meg a Főiskolát.

A történet adományozásokért a Főiskola ezúton is őszinte köszönetének ad kifejezést.

*

Az intézet könyvtárát, amelynek itt a szemléltető oktatásban igen fontos szerepe van, a Főiskola — nehéz anyagi helyzete ellenére is — a lehetőséghez képest gyarapította. Állománya az év végén 12.524 kötet, 111.177 műlap, amelyek értéke — az évközi 1184.84 P értékben történt beszerzési és kötési költségek beszámításával — 588.848 P 34 f-t tesz ki. A könyvtári berendezés 7973 P 34 f értéket képvisel.

*

A V. K. M. 9902/1933. sz. leiratával ez évben új ingóvagyonleltár készítését rendelte el, mert a háborús idők alatt az állagot ért károsodás, valamint az időközi elhasználódás miatt a 35 évvel ezelőtt felvett régi alapleltár alapján vezetett nyilvántartás teljesen elavult.

E munka Zábrák Dénes quaesturai ellenőr vezetésével s a V. K. M. számvevőségi kiküldött ellenőrző közeg felügyelete alatt kisebb megszakításokkal egész évben folyt, s az 1934. év végével fog befejezést nyerni.

TANÁRI KAR AZ 1933/34. TANÉVBEN.

Rendes tanárok:

BARANSKI E. LÁSZLÓ,

festőművész, okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1922. évi december 21. A Főiskolán tanít 1920. november óta.

HORN ANTAL,

festőművész, okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1922. évi december 21. A Főiskolán tanít 1920. november óta.

RÉTI ISTVÁN,

festőművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1923. évi november 27. A Főiskolán tanít 1913. szeptember óta.

BENKHARD ÁGOST.

festőművész, okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1922. évi december 21. A Főiskolán tanít 1920. november óta.

KANDÓ LÁSZLÓ

festőművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1933. évi június 29.

RUDNAY GYULA,

festőművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1923. évi november 27. A Főiskolán tanít 1922. november hó óta.

BORY JENŐ,

szobrászművész, okl. műépítész. Rendes tanárrá kineveztetett 1918. évi márc. 9. A Főiskolán tanít 1911. szeptember óta.

KARLOVSZKY BERTALAN,

m. kir. kormányfőtanácsos, festőművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1928. évi július 28. A Főiskolán tanít 1928. július óta.

SIDLÓ FERENC,

magyar kir. kormányfőtanácsos, szobrászművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1925. évi június 12. A Főiskolán tanít 1924. január óta.

BOTTKA MIKLÓS,

festőművész, okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1916. évi december 23. A Főiskolán tanít 1909. augusztus óta.

DR. LECHNER JENŐ,

m. kir. kormányfőtanácsos, okl. műépítész. Rendes tanárrá kineveztetett 1928. évi július 28. A Főiskolán tanít 1928. július óta.

STROBL ZSIGMOND,

magyar kir. kormányfőtanácsos, szobrászművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1925. évi július 12. A Főiskolán tanít 1924. január óta.

EDVI ILLÉS ALADÁR,

m. kir. kormányfőtanácsos, festőművész, okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1906. január 29. A Főiskolán tanít 1903. szept. óta.

LYKA KÁROLY,

művészeti író. Rendes tanárrá kineveztetett 1920. évi július 16. A Főiskolán tanít 1914. évi október hó óta.

SZENTGYÖRGYI ISTVÁN,

magyar kir. kormányfőtanácsos, szobrászművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1925. évi június 12. A Főiskolán tanít 1924. január óta.

GLATZ OSZKÁR,

festőművész. Rendes tanárrá kineveztetett 1923. évi november 27. A Főiskolán tanít 1914. január óta.

MEYER ANTAL,

iparművész, okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1923. évi november 27. A Főiskolán tanít 1920. november óta.

VARGA NÁNDOR LAJOS,

festő- és grafikusművész. Okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1931. évi augusztus hó 7. A Főiskolán tanít 1931. október óta.

PILCH DEZSŐ,

festőművész, okl. rajztanár. Rendes tanárrá kineveztetett 1918. évi febr. 13. A Főiskolán tanít 1911. szeptember óta.

Felkért tanárok:

ANDREETTI KÁROLY,
okl. műépítész, országgyűlési
képviselő, a Főiskola id. nyug.
r. tanára.

DR. ALSZEGHY ZSOLT,
gyakorló főgimn. r. tanár.

DR. PAOLO CALABRO,
a perugiai kir. olasz egyetem tanára,
az olasz nyelv tanára.

DR. PROHÁSZKA LAJOS,
tud. egyetemi m. tanár, egyetemi
könyvtárőr.

FRANÇOIS GACHOT,
a francia nyelv tanára.

DR. TÓTH GÉZA,
polg. isk. tanárképző int. r. tanára,
középiskolai szakfelügyelő.

Szakelőadók:

BÖHMANN FRIGYESNÉ,
okl. testnevelési tanár.

JANTSCHI BÉLA,
okl. rajztanár, az Iparművészet c.
tárgynál.

FARKAS ANDRÁS
szobrászművész, a Sidló-féle
szobrászosztályon.

KROCSÁK EMIL,
okl. rajztanár, a mért. tárgyak és az
építészeti enciklopédia c. tárgynál.

TAKÁCS ANDOR,
okl. testnevelési tanár.

LISZY FERENC,
vívómester.

Hivatalok.**Rectori hivatal:**

Főtitkár: **DR. FERENCZY JÓZSEF,**

Beosztva: **MUDRY ERZSÉBET,**
kezelőnő.

DR. BÉNYI LÁSZLÓ,
jogtudor.

Quaestura:

Quaestor: **DR. FERENCZY JÓZSEF,**

Ellenőr: **ZÁBRÁK DÉNES,**
vall. és közokt. miniszteri számvizsgáló.

Könyvtár:

Könyvtárőr: **HORN ANTAL,**
főiskolai tanár.

Beosztva: **SEBESTA L. FERENC,**
okl. rajztanár.

A középfokú iskolák rajzi szakfelügyelete.

Megbízott vezető: **BARANSKI E. LÁSZLÓ,**
főiskolai r. tanár.

Beosztott tisztviselő: **ÖZV. KOMÓCSY JÓZSEFNÉ,**
okl. rajztanárnő, tiszteletdíjas.

Segédszemélyzet.

Ösztöndíjas tanársegédi teendők ellátásával megbízott hallgatók:

<p>EIGNER TIVADAR, Benkhard Ágost tanár alakrajzi osztályában.</p>	<p>GECSŐ SÁNDOR, Strobl Zsigmond tanár szobrász osztályában.</p>
<p>DÖBRENTEY GÁBOR, Glatz Oszkár tanár alakrajzi osztályában.</p>	<p>LÁNYI REZSŐ, a Mértani rajz c. tárgynál.</p>
<p>LENGYEL ALADÁR, Kandó László tanár alakrajzi osztályában, s a vízfestés c. tárgynál.</p>	<p>DÉNES JENŐ, az Építészeti enciklopédia című tárgynál.</p>
<p>SZEMEREY ZOLTÁN, Karlovsky Bertalan tanár alakrajzi osztályában.</p>	<p>LERNER ISTVÁN, az Iparművészet című tárgynál.</p>
<p>FRAY JÁNOS, Réti István tanár alakrajzi osztályában.</p>	<p>SINKÓ KÁROLY, a Művészettörténet c. tárgynál.</p>
<p>MOHÁCSY ÁRPÁD, Rudnay Gyula tanár alakrajzi osztályában.</p>	<p>SRUBEK GYULA, a Művészeti Bonctan c. tárgynál.</p>
<p>SZOMOR LÁSZLÓ, Bory Jenő tanár szobrász osztályában.</p>	<p>HÁMORI IMRE, a Tapasztalati látszattan című tárgynál.</p>
	<p>LÁSZLÓ GYULA, a Művészeti grafika című tárgynál és a szobrászok alakrajzánál.</p>

CSIKÓS TÓTH ANDRÁS,
a Rajztanítás módszere című tárgynál.

Altisztek és kisegítő szolgák.

Szakaltiszt:

Ur Mihály.

II. oszt. altisztek:

<p>Kancsár Mátyás, Merényi József, Merényi Sándor,</p>	<p>Szabó Kálmán, Török Győző, Varga József.</p>
--	---

Kisegítő szolgák:

<p>Bencze Sándor, Lapsánszky József, Németh Ferenc,</p>	<p>Ravasz Károly, Szantusz Károly, Szirom István.</p>
---	---

Napszámos—kőműves:

Henk Zsigmond.

Főiskolai egyesületek és diákjóléti intézmények.

1. Az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola Ifjúsági Köre:

Alakult az 1898. évben, az addigi Társaskör jogutódként. Jelenlegi alapszabályai a 48.457/1909. V. K. M. r.-tel nyertek jóváhagyást. Alapszabályszerű célja: a Főiskola ifjúságának egyesítése egyrészt szellemi művelődésének, másrészt anyagi jólétének előmozdítására. Egyesületi helyiség: VI., Andrásy-út 71. Alagsor.

Ezidei tisztikara a következő:

Elnök: Benkő Antal IV. é. műv. növ.
Titkár: Kovács György III. é. műv. növ.
Jegyző: Várady Lajos III. é. rajztanjel.
Pénztárnok: Polgár Lajos IV. é. rajztanjel.

Választmányi tagok:

Andrásy János	Buday Lajos
Kocsis Lajos	Szoboszlay Sándor
Nagy Ferenc	Matzon Frigyes
Gergely Pál	Lukács Ferenc
Szabados Jenő	Rákossy Zoltán

A Kör a szegénysorsú hallgatóság megsegítése érdekében ez évben is eredményesen működött. Így a tanév II. felében László Fülöp festőművész 200 P-s adományából több rászorult szegény növendék menzáköltségeit fedezte és hozzájárult a Diákasztal szolgáltatásainak feljavításához is. Budapest székesfőváros polgármesterénél kieszközölte, hogy 27 növendék egész évre ingyen ebédet kapott a Dob-utcai elemiiskolában létesült fővárosi konyhán. Számos cipő- és ruhasegélyt is osztott ki a Kör és többeket indokolt esetekben saját pénztárából pénzsegélyben is részesített.

A segélyezésen kívül a Kör kulturális téren is fejtett ki munkásságot. Így március hó 15-én ünnepélyt, évközben pedig 2 közérdekű kulturális előadást rendezett, továbbá megtartotta a szokásos évi ismerkedési estét és főiskolai bált is, amelyek kedvező anyagi eredménye nagy segítséget jelentett a Kör szociális tevékenységében is. Ezenkívül ugyancsak a Kör rendezésében Szentgyörgyi Imréné úrnő vezetésével mozdulatművészeti tanfolyam is tartatott és sok esetben munkaalkalmakat és más segítséget is közvetített a Kör rászorult tagjainak.

2. Az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola

Székely Bertalan Bajtársi Egyesülete.

Alapított az 1922. évben. Alapszabályai a 64.009/1922. V. K. M. r.-tel hagyattak jóvá. Kitűzött célja: a Főiskola ifjúságát oly szervezetben egyesíteni, amely a választott hivatás kifogástalan betöltéséhez szükséges képességek megszerzését lehetőleg biztosítja a jellem, kötelességérzet, becsületesség és igazságszeretet fejlesztésével. Hivatalos helyiség: VI., Andrássy-út 71. földszint.

Az Egyesület ezidei védőura: Horn Antal főiskolai r. tanár.

Tisztikara pedig a következőkép alakult:

Vezér:	Molnár Emil IV. é. műv. növ.,
Alvezér:	Jeney István IV. é. rajztanárjelölt,
Állományvezető:	Geisser Emil III. é. műv. növ.,
Főkincstáros:	Lázár Pál IV. é. rajztanárjelölt,
Kincstáros:	Nagy Elemér V. é. rajztanárjelölt,
Íródeák:	Mohr István II. é. r. hallgató,
Regős:	Homér Lajos IV. é. rajztanárjelölt,
Főlovézmester:	Benkő Antal IV. é. műv. növ.,
Gyulaszék:	Heil Ferenc V. é. rajztanárjelölt, Lerner István VII. é. műv. növ., Matskássy János V. é. rajztanárjelölt, R. Molnár Lajos V. é. műv. növ.,

Számvizsgáló	Polgár Lajos IV. é. rajztanárjelölt,
Bizottság:	kislégghi Nagy Aladár IV. é. rajztanárjelölt, Lukács Ferenc II. é. műv. növ.

A Bajtársi Egyesület alapszabályszerű céljának elérése végett a tanév folyamán állandóan összejöveteleket, úgynevezett táborozásokat tartott és pedig 26 rendes és 12 törzsfői táborot, ezenkívül több kulturális és 2 dísz-táborot is rendezett. Számos esetben pénz- és természetbeni adományokat adott és eszközölt ki tagjainak, ezenfelül „Turul” propaganda plakát pályázatot írt ki, amelyen 3 drb. művet 100 P díjjal tüntetett ki s tárgyi díjakat is adott.

Az Egyesület nevelő és fegyelmező működése a hallgatóságra igen jó hatást gyakorolt.

3. Az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola Diákasztala.

Alapított az 1908. évben. Alapszabályai a 124.223/907. V. K. M. sz. r.-tel hagyattak jóvá. Célja: szegénysorsú tehetséges főiskolai hallgatók ingyenes vagy kedvezményes ebéddel való ellátása. Helyisége: VI., Andrássy-út 71. alagsor.

A Diákasztal ügyeit az alapszabályok értelmében intéző s a kedvezményeket odaítélő Felügyelő Bizottság ezidén a következőkép alakult meg.

Elnök: Réti István e. i. rektor.

Tagok:

Horn Antal főiskolai tanár,
Meyer Antal főiskolai tanár,
Dr. Ferenczy József főiskolai főtitkár,

s az ifjúság részéről:

Benkő Antal IV. é. műv. növ., ifj. körü elnök,

Molnár Emil IV. é. műv. növ., a Székely Bertalan Bajtársi Egyesület vezére.

A Diákasztal üzemét immár tizedik éve a főiskolai questura házilag kezeli. Ez évi működéséről a jelen Évkönyv történeti részében adunk beszámolót.

AZ ORSZ. M. KIR. KÉPZŐMŰVÉSZETI FŐISKOLA HALLGATÓINAK NÉVSORA AZ 1933-34. TANÉV I. ÉS II. FÉLÉVÉBEN.

(A NÉV UTÁN ÁLLÓ RÓMAI SZÁM A FÉLÉVEKET JELENTI, AMELYEKRE A HALLGATÓ
BEIRATKOZOTT).

I. ÉVFOLYAM.

Általános tanfolyam. (Leendő festők és rajztanárok.)

Rendes hallgatók.

Andel Tibor ..... I. II.	20 Hajós Veronika .. I. II.	Pákay Izabella .... I. II.
Balló Ilona ..... I. II.	Kakusz Dalma .... I. II.	Polóny Elemér .... I. II.
Bodor Aladár .... I. II.	Kádár Márta .... I. II.	40 Prasszer Miklós .. I. II.
Biró Ilona ..... I. II.	Kálmánchey Endre I. II.	Sallay Árpád .... I. II.
5 Chován Loránt .... I. II.	Kánya István .... I. II.	Sáros András .... I. II.
Csabai Kálmán .... I. II.	25 Károly Gyula ..... I. II.	Scheich Gyula .... I. II.
Deregyői Magda .. I. II.	Kelle Sándor .... I. II.	Schulz Matild .... I. II.
Diószegi Balázs .. I. II.	Kellesy Jolán .... I. II.	45 Szalay Kornélia .. I. II.
Drazsnyák Imre .. I. II.	Kovácsy Margit .. I. II.	Szalatnyay József .. I. II.
10 Faludi Tibor ..... I. II.	Kőhalmy Henrik .. I. II.	Szarka Árpád .... I. II.
Forgács István .... I. II.	30 Kraumann Erik .. I. II.	Szepesi Lajos .... I. II.
Galgóczy Mária .... I. II.	Laczi István ..... I. II.	Szundy Gizella .... I. II.
Glatter Zoltán .... I. II.	Mohr István ..... I. II.	50 Tenkács Tibor .... I. II.
Goldsticker Béla .. I. II.	Nagy Lajos ..... I. II.	Tóta Gyula ..... I. II.
15 Greczmajer Mária I. II.	Nagy Mária ..... I. II.	Tscheik Tessa .... I. II.
Gyarmathy Tihamér I. II.	35 Nádaskay József .. I. II.	Turchányi Klára .. I. II.
György Ferenc .... I. II.	Nyisztor Lajos .... I. II.	Varga Erzsébet .. I. II.
Habony Endre .... I. II.	Olajos Béla ..... I. II.	55 Vastagh Katalin .. I. II.
Hajdu Teréz ..... I. II.		56 Zakariás Gizella .. I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Barta Éva ..... I. II.	Geróts Sándor .... I. II.	Rosenberg Miklós I. II.
Berger Pál ..... I. II.	5 Glück Gábor .... I. II.	9 Whitney Arthur
Brda Ernő ..... I. II.	Kazinczy János .. I. II.	Harold ..... I. II.
	Pausz Ilona ..... I. II.	

(Leendő szobrászok.)

Rendes hallgatók.

Babóczky Ervin .. I. II.	Ivanovics János .. I. II.	3 Koren István .... I. II.
--------------------------	---------------------------	----------------------------

Rendkívüli hallgatók.

Antal József ..... I. II.	Bancsó Lajos .... I. II.	4 Molnár Mátyás .. I. II.
	Kovács Imre ..... I. II.	

II. ÉVFOLYAM.

Festészeti szak.

Csekei Zoltán .... I. II.
 Farkas Endre .... I. II.
 Koszorus Márta .. I. II.
 Landau Imre .... I. II.

Rendes hallgatók.

5 Lizony Ede ..... I. II.
 Lukács Ferenc .. I. II.
 Marosán Lajos .... I. II.

Mühlhauser Lajos I. II.
 Sárközy Csaba .. I. II.
 10 Szilágyi Ervin dr. I. II.
 11 Szücs Pálma .... I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Aronsohn Gábor .. I. II.
 Bajnóczy Eszter .. I. II.
 Bodenmüller Alice I. II.
 Czakó Zoltán .... I. II.
 5 Csörgei Éva ..... I. II.

Fazekas Mária .... I. II.
 Fischer Jenő .... I. II.
 Guzsik István .... I. II.
 Kutasi Imre ..... I. II.

10 Pauchly Borbála .. I. II.
 Pollák Oszkár .... I. II.
 Santelli Fiorenza .. I. II.
 Szepesi Edit ..... I. II.
 14 Szlovák György .. I. —

Szobrászati szak.

Graf Magda ..... I. II.
 Horn Géza ..... I. II.

Rendes hallgatók.

Szentkirályi Gyula I. —

Theisz István .... I. II.
 5 Tóth Tibor ..... I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Gerő Gyula ..... I. II.

Kerényi Jenő .... I. II.
 Kovács Glaser Mária I. II.

4 Strasser István .. I. II.

Tanári szak.

a) Középiszkolai tanárjelöltek.

Férfiak.

Buczko Géza .... I. II.
 Dinkgreve Nándor I. II.
 Ferkai Loránt .... I. II.
 Horváth Sándor .. I. II.
 5 Irsay Nándor .... I. II.

Kiss János ..... I. II.
 Klaszek Ödön .... I. II.
 Máté Lajos ..... I. II.
 kisléghi Nagy Aladár I. II.

10 Polgár Károly .... I. II.
 Pomogáts Béla .... I. II.
 Richly Emil ..... I. II.
 Salca János ..... I. II.
 14 Tóth Nándor .... I. II.

Nők.

Benedek Margit .. I. II.
 Bibó Eszter ..... I. II.
 Borvendég Piroska I. II.
 Borza Gabriella .. I. II.

5 Friedrich Klára .. I. II.
 Gaál Paula ..... I. II.
 Karla Irma ..... I. II.

Kiss Zelma ..... I. II.
 Lencz Anna ..... I. II.
 10 Schivetz Katalin .. I. II.
 11 Sztankovits Emilia I. II.

b) Polgáriiskolai tanárjelöltek.

Férfiak.

Lipovniczky László I. II.   2 Tary Lajos ..... I. II.

Nők.

Gesztli Katalin .... I. II.
 Károly Klára ..... I. II.

Pósch Eszter .... I. II.

Siposs Márta .... I. II.
 5 Schröder Erzsébet I. II.

III. ÉVFOLYAM.

Festészeti szak.

Bánó Dezső ..... I. II.
Fenyves Edit .... I. II.

Rendes hallgatók.

Fleischmann Irma I. II. Kling György .... I. II.
5 Rézmán Gyula .... I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Bocsák Sándor .... I. II.	Lampert András .. I. II.	Staub József .... I. II.
Boruth Nóra ..... I. —	Mattis Teutsch	Stern Szeréna .... I. II.
Burián László .... I. II.	Waldemár ..... I. II.	Tatai Györgyné .. I. II.
Dienes István .... I. II.	Patai Mihály .... I. II.	Tóth István ..... I. II.
5 Geiszler Emil .... I. II.	10 Schilling János .... I. II.	15 Uhlik Frigyes .... I. II.
Kató Márta ..... I. II.		16 Virányi Endre .... I. II.

Szobrászati szak.

Rendes hallgatók.

Kováts György .... I. II. 2 Lányi Rezső ..... I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Andrássy János .. I. II.	Dabóczi Mihály .. I. II.	4 Stöckert Károly .. I. II.
	Osváth Imre ..... I. II.	

Tanári szak.

a) Középiskolai tanárjelöltek.

Férfiak.

Ács Sándor ..... I. II.	Fódi Sándor ..... I. II.	Péter Imre ..... I. II.
Bezzegh Zoltán .... I. II.	Horváth Géza .... I. II.	15 B. Simon Pál .... I. II.
Csantavéri Károly .. I. II.	Jaeger Ernő ..... I. II.	Szabados Jenő .... I. II.
Duma György .... I. II.	10 Király Róbert .... I. II.	Szelczer Béla ..... I. II.
5 Edvi Illés György .. I. II.	Leon Henrik ..... I. II.	Tar Zoltán ..... I. II.
Élesdy István .... I. II.	Morell Mihály .... I. II.	19 Váradi Lajos .... I. II.
	Nyiri Sándor .... I. II.	

Nők.

Bánrévi Magdolna .. I. II.	5 Ébner Ilona ..... I. II.	Palatinus Viktória I. II.
Bordi Erzsébet .... I. II.	Lorberer Anna .... I. II.	10 Patz Katalin ..... I. II.
Csada Klára ..... I. II.	Macassy Mária .... I. II.	Puskás Klára .... I. II.
Dörre Magdolna .. I. II.	Nagy Edit ..... I. II.	12 Trautmann Anna .. I. II.

b) Polgáriiskolai tanárjelöltek.

Férfiak. Egy sem jelentkezett.

Nők.

Ihász Róza ..... I. II.	Lendvay Szabó Julia I. II.	Öry Emma ..... I. II.
Kostelnik Julia .. I. II.		5 Vöczköndy Rafaella I. II.

IV. ÉVFOLYAM.

Festészeti szak.

Gadányi Ferenc ... I. II.
 Katona M. Eszter .. I. II.

Rendes hallgatók.

Kürz János ..... I. II.
 Molnár Emil .... I. II.

5 Révai Mária ..... I. II.
 6 Vinkler László .. I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Adamovics Vazul .. I. II.
 Bak János ..... I. II.
 Benedek Mária .... I. II.
 Benkő Antal ..... I. II.
 5 Bély Valéria ..... I. II.
 Boros Ilona ..... I. II.
 Demjén Erzsébet .. I. II.

Dvorzsák Jenő .... I. II.
 Glück Magda ..... I. —
 10 Dr. Hegyessy
 Lászlóné ..... I. II.
 Iván Szilárd ..... I. II.
 Kun István ..... I. II.
 Metykó Gyula .... I. II.
 R. Molnár Lajos .. I. II.

15 Moosz János ..... I. II.
 Podolay Ferenc .. I. II.
 Ravazzini Angelo .. I. II.
 Takáts Irén ..... I. II.
 Tauber Vilmos .... I. II.
 20 Tóth Ilona ..... I. —
 21 Vidéky Brigitta .... I. II.

Szobrászati szak.

Győri Dezső ..... I. II.

Rendes hallgatók.

Teleky József .... I. II.

3 Záborszky Elly .... I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Exeli Lilian ..... I. II.

Kósa Huba Pál .. I. II.

3 Matzon Frigyes .. I. II.

Tanári szak.**a) Középiskolai tanárjelöltek.****Férfiak.**

Buday Lajos György I. II.
 Eigner Tivadar .... I. II.
 Gódor Kálmán .... I. II.
 Hámori Imre .... I. II.
 5 Horváth Dezső .... I. II.

Jeney István ..... I. II.
 Lázár Pál ..... I. II.
 Molnár László .... I. II.
 Nagy Ferenc .... I. II.
 10 Orosz Béla ..... I. II.

Pókász Endre .... I. II.
 Polgár Lajos ..... I. II.
 Süle Iván ..... I. II.
 Szentiványi Lajos .. I. II.
 15 Tomory Aladár .. I. II.

Nők.

Balogh Magda .... I. II.
 Boleman Magda .. I. II.
 Fábrián Mária .... I. II.
 Festetics Adel-
 gunda gr. .... I. II.

5 Lászlóffy Ágnes .. I. II.
 Magyar Ilona .... I. II.
 Pataky Mária .... I. II.
 Regdon Irén ..... I. II.

Roskoványi Mária I. II.
 10 Toldy-Ósz Ilona .. I. II.
 Vitézy Erzsébet .. I. II.
 12 Zalay Margit .... I. II.

b) Polgáriiskolai tanárjelöltek.

Férfiak. Egy sem jelentkezett.

Nők.

Bory Klára ..... I. II.

Elek Erzsébet .... I. II.
 Gerencsér Anna .. I. II.

4 Lándori Angelica .. I. II.

V. ÉVFOLYAM.

Festészeti szak.

Aranyossy Arthur .. I. II.
Barát József ..... I. II.
Bauer Károly .... I. II.
Bánhidi Andor .... I. II.

Rendes hallgatók.

5 Csemiczky László I. II.
Dirmayer Marianne I. II.
Homér Lajos .... I. II.

Hunyadi László .. I. II.
Simon Ferenc .... I. II.
10 Szervánszky Jenő .. I. II.
11 Ungár Imre ..... I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Ágh Lóránd ..... I. II.
Nádasdy János .... I. II.

Rákosy Zoltán .... I. II.
Schwarcz György .. I. II.
5 Szilasi Klára ..... I. II.

Szilasi Luci ..... I. II.
7 Tatay Béla ..... I. II.

Szobrászati szak.

Ispánki József .... I. II.

Rendes hallgatók.

Nikolic Velizár .... I. II.

3 Szoboszlay Sándor I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Boda Gábor ..... I. II.

Dittert Mária ..... I. II.

3 Szücs István ..... I. II.

Tanári szak.

a) Középiszkolai tanárjelöltek.

Férfiak.

Adler Miklós ..... I. II.
Balás László ..... I. II.
Benkovits Gyula .. I. II.
Csiky Gyula ..... I. II.
5 Dénes Jenő ..... I. II.
Domián Árpád .... I. II.
Domján Barnabás I. II.
Einzig Márton .... I. II.

Farkas György .... I. II.
10 Fray János ..... I. II.
Gergely Pál ..... I. II.
Heil Ferenc ..... I. II.
Kálmán Viktor .... I. II.
Kenessey József .. I. II.
15 Kucharik Jenő .... I. II.

Lengyel Aladár .... I. II.
Maronyák József .. I. II.
Nagy Elemér .... I. II.
Tolcsvai Nagy Géza I. II.
20 Rózsa Péter ..... I. II.
Sárközy Zoltán .. I. II.
Schippert Endre .. I. II.
23 Tóth Géza ..... I. II.

Nők.

Cserny Katalin .... I. II.
Csilléry Andrea .. I. II.
Dergács Mária .... I. II.

Farkas Lidia .... I. II.
5 Máté Erzsébet .... I. II.
Molnár Mária .... I. II.

Petrich Katalin .. I. II.
Pospesch Kornélia I. II.
9 Szabó Sarolta .... I. II.

b) Tanító(nő)képzőintézeti tanárjelöltek.

Férfiak.

Egy sem jelentkezett.

Nők.

Fejér Mária ..... I. II.
Jáky Anna ..... I. II.

Kákonyi Teréz .... I. II.
Komondi Teréz .. I. II.

5 Posgay Katalin .... I. II.
6 Reskovits Jolán .. I. II.

VI. ÉVFOLYAM.

Rendes hallgatók.

Antal Károly . . . . I. II.	László Gyula . . . . I. II.	özv. Szilágyi
Domján Mária Ilona I. II.	Morhard Gyula . . . . I. II.	Józsefné . . . . . I. II.
Endrédy György .. I. II.	Pokorny Marcella I. II.	Tombor Ilona . . . . I. II.
Gecső Sándor . . . . I. II.	Rohacsek Anna .. I. II.	Cs. Tóth András .. I. II.
5 Kocsis Lajos . . . . . I. II.	10 Roisz Vilmos . . . . I. II.	15 izbégi Villám Rózsa I. II.
	Sinkó Károly . . . . I. II.	

Rendkívüli hallgatók.

Bundász Rudolf .. I. —	Döbrentey Gábor .. I. II.	5 Srubek Gyula . . . . I. II.
Buzi Barnabás . . . . I. II.	Mayer Árpád . . . . I. II.	6 Ündi Lenke . . . . . I. II.

Tanári szak.

Tanító(nő)képzőintézeti tanárjelöltek.

Férfiak.

Molnár Ernő . . . . . I. II.	2 Wessel Zoltán . . . . I. II.
------------------------------	--------------------------------

Nők.

Ábrahám Ilona . . . . I. II.	Nagy Aglája . . . . . I. —	3 Vidra Mária . . . . . I. II.
------------------------------	----------------------------	--------------------------------

---

VII. ÉVFOLYAM.

Rendes hallgatók.

Hincz Gyula . . . . . I. II.	Lerner István . . . . I. II.	5 Szemerey Zoltán .. I. II.
Kováts Árpád . . . . I. II.	vitész Szabados Béla I. II.	6 Szomor László . . . . I. II.

Rendkívüli hallgatók.

Aikelin Lajos . . . . I. II.	Csúcs Ferenc . . . . I. —	4 Mohácsy Árpád .. I. II.
	Galló Mihály . . . . I. II.	

Névsor

az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola rajztanári szakának azon nőhallgatóiról, akik a 61.071/1914. V. K. M. sz. r.-tel a Főiskolától függetlenül létesített és ezidőszertől fakultatív kézimunkatanárnői szaktanfolyamon az 1933/34. tanévben résztvettek:

I. évfolyam.

Schulz Margit	Tscheik Tessa	3 Varga Erzsébet
---------------	---------------	------------------

II. évfolyam.

Gesztli Katalin	Lencz Anna Stankovics Emilia	4 Schiewetz Katalin
-----------------	---------------------------------	---------------------

III. évfolyam.

Csada Klára	Dörre Magdolna Öri Emma	Kostelnik Julia 5 Trautmann Anna
-------------	----------------------------	-------------------------------------

IV. évfolyam.

Elek Erzsébet Fábián Mária	Gerencsér Anna Lándory Angelika	Pataky Mária 6 Zalay Margit
-------------------------------	------------------------------------	--------------------------------

V. évfolyam.

Cserny Katalin Fejér Mária	Jáky Anna Kákonyi Teréz 5 Komondi Teréz	Máté Erzsébet 7 Reskovits Jolán
-------------------------------	---	------------------------------------

---

STATISZTIKAI ADATOK

AZ 1933—34. TANÉVRE VONATKOZÓLAG.

Az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola hallgatóinak megoszlása:

a) **Évfolyam és szakok szerint részletezve:**

I. ÉVFOLYAM		I. félévben.	II. félévben.
rendesek	— — — — —	56	56
rendes szobrászok	— — — — —	3	3
rendkívüliek	— — — — —	9	9
rendkívüli szobrászok	— — — — —	4	4
II. ÉVFOLYAM			
rendes festő	— — — — —	11	11
„ szobrász	— — — — —	5	4
középiskolai rajztanárjelölt	— — — — —	25	25
polgári iskolai rajztanárjelölt	— — — — —	7	7
rendkívüli festő	— — — — —	14	13
„ szobrász	— — — — —	4	4
III. ÉVFOLYAM			
rendes festő	— — — — —	5	5
„ szobrász	— — — — —	2	2
középiskolai rajztanárjelölt	— — — — —	31	31
polgári iskolai rajztanárjelölt	— — — — —	5	5
rendkívüli festő	— — — — —	16	15
„ szobrász	— — — — —	4	4
IV. ÉVFOLYAM.			
rendes festő	— — — — —	6	6
„ szobrász	— — — — —	3	3
középiskolai rajztanárjelölt	— — — — —	27	27
polgári iskolai rajztanárjelölt	— — — — —	4	4
rendkívüli festő	— — — — —	21	19
„ szobrász	— — — — —	3	2
V. ÉVFOLYAM			
rendes festő	— — — — —	11	11
„ szobrász	— — — — —	3	3
középiskolai rajztanárjelölt	— — — — —	32	32
rendkívüli festő	— — — — —	7	7
„ szobrász	— — — — —	3	3
tanítóképzőintézeti tanárjelölt	— — — — —	6	6
VI. ÉVFOLYAM			
rendesek	— — — — —	15	15
rendkívüliek	— — — — —	6	5
tanítóképzőint. tanárjelölt	— — — — —	5	4
VII. ÉVFOLYAM			
rendesek	— — — — —	6	6
rendkívüliek	— — — — —	4	3
Az összes hallgatók száma volt:		363	354

b) **Évfolyam és hallgatói minőség szerint:**

	Rendes Rendkívüli		Rendes Rendkívüli	
	I. félévben		II. félévben	
I. Évfolyamban	59	13	59	13
II. Évfolyamban	48	18	47	17
III. Évfolyamban	43	20	43	19
IV. Évfolyamban	40	24	40	21
V. Évfolyamban	52	10	52	10
VI. Évfolyamban	20	6	19	5
VII. Évfolyamban	6	4	6	3
Összesen :	268	95	266	88
Együtt :	363		354	

c) **Szakok szerint:**

(a tanév végén.)

Általános tanfolyam	I. évf.	. . . .	72
Festészeti szaktanfolyam	II. „	. . . .	24
„ „	III. „	. . . .	20
„ „	IV. „	. . . .	25
„ „	V. „	. . . .	18
Szobrászati szaktanfolyam	II. „	. . . .	8
„ „	III. „	. . . .	6
„ „	IV. „	. . . .	5
„ „	V. „	. . . .	6
Rajztanári szaktanfolyam	II. „	. . . .	32
„ „	III. „	. . . .	36
„ „	IV. „	. . . .	31
„ „	V. „	. . . .	38
„ „	VI. „	. . . .	4
Továbbképzős szaktanfolyam	VI. „	. . . .	20
„ „	VII. „	. . . .	9
			Összesen : 354

d) **Hitfelekezet szerint:**

	I. félév	II. félév
Római kath.	227	222
Ág. hitv. evang.	31	30
Református	64	63
Izraelita	32	31
Görög kath.	4	3
Görög keleti	2	2
Unitárius	3	3
Felekezetnélküli	—	—
Örmény	—	—
Összesen :	363	354

e) **Anyanyelvre nézve:**

	I. félév	II. félév
Magyar	357	349
Német	3	2
Olasz	1	1
Angol	1	1
Szerb	1	1
Egyéb	—	—
Együtt :	363	354

f) Születési év szerint:

(a tanév végén.)

1916	. . . . .	1
1915	. . . . .	11
1914	. . . . .	24
1913	. . . . .	47
1912	. . . . .	53
1911	. . . . .	59
1910	. . . . .	47
1909	. . . . .	24
1908	. . . . .	26
1907	. . . . .	13
1906	. . . . .	12
1905	. . . . .	7
1904	. . . . .	5
1903	. . . . .	5
1902	. . . . .	4
1901	. . . . .	3
1900	. . . . .	1
1899	. . . . .	1
1898	. . . . .	1
1897	. . . . .	2
1896	. . . . .	1
1895	. . . . .	2
1894	. . . . .	2
1893	. . . . .	—
1892	. . . . .	—
1891	. . . . .	1
1890	. . . . .	1
1885	. . . . .	1

Összesen : 354

g) A szülők foglalkozása szerint:

(a tanév végén.)

Östermelés	{	Nagybirtokos	1
		Kisbirtokos	3
		Alkalmazott	9
Ipar	{	Nagyiparos	1
		Kisiparos	19
		Alkalmazott	21
Kereskedelem	{	Nagykereskedő	3
		Kiskereskedő	19
		Alkalmazott	7
Köztisztviselő		150	
Magántisztviselő		50	
Katona		19	
Személyes szolgálat		20	
Magánzó		17	
Nem részletezett		15	

Összesen : 354

h) Születési hely szerint:

(a tanév végén.)

Budapest	102		
Pestmegye	40		
Egyéb Magyarország	111		
Magyarország	{	Ausztriához	—
		Jugoszláviához	14
		Csehszlovákiához	37
		Romániához	44
Német Ausztria		2	
Egyéb külföld		4	

Összesen : 354

i) Tandíjfizetés szerint:

I. félévben II. félévben

Teljes tandíjat fizetett	183	178
Féltandíjat fizetett	—	—
Egész tandíjmentes	180	176
Összesen : 363		354

A hallgatók és az előadások száma.

A tanfolyam (szak) megnevezése	A II. félév elején az					A hallg. összes száma valamennyi évf.-ban				A hallgatók közül rendkívüli volt		Az előadások			
	évfolyam hallgatója					az I. félévben		a II. félévben		az I. a II.		száma		heti órában valamennyi évfolyamban	
	I.	II.	III.	IV.	V.-VII.	férfi	nő	férfi	nő	félfévben	az I. a II.	az I. a II.	az I. a II.	az I. a II.	
Általános tanfolyam	72	—	—	—	—	49	23	49	23	13	13	7	7	40	40
	—	24	20	25	16	64	29	59	26	59	54	II.—5 III.—3 IV.—2 V.—3	II.—5 III.—3 IV.—2 V.—3	II.—39 III.—41 IV.—38 V.—40	II.—39 III.—41 IV.—38 V.—40
Művészi szak	—	8	6	5	6	22	5	20	5	14	14	II.—6 III.—4 IV.—4 V.—3	II.—6 III.—4 IV.—4 V.—3	I.—39 II.—41 III.—38 IV.—40	II.—39 III.—41 IV.—38 V.—40
	—	25	31	27	34	71	44	73	44	—	—	II.—9 III.—8 IV.—7 V.—6	II.—9 III.—8 IV.—7 V.—6	II.—41 III.—41 IV.—39 V.—32	II.—41 III.—41 IV.—39 V.—32
Tanári szak	—	7	5	4	—	2	14	5	11	—	—	II.—9 III.—8 IV.—7	II.—9 III.—8 IV.—7	II.—41 III.—41 IV.—38	II.—41 III.—41 IV.—38
	—	—	—	—	10	2	8	2	8	—	—	V.—5 VI.—5	V.—5 VI.—5	V.—31 VI.—26	V.—30 VI.—26
Továbbképzősök VI.—VII.	—	—	—	—	29	23	7	22	7	10	8	1	1	36	36
Összesen :	72	64	62	61	95	233	130	230	124	96	89	102	102	721	721

354

363

354

AZ ORSZ. M. KIR. RAJZTANÁRVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG.

Elnök:

RÉTI ISTVÁN,
az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola e. i. rektora.

Alelnökök:

BENKARD ÁGOST,
az Országos M. Kir. Képzőművészeti Főiskola
e. i. prorektora.

NÁDLER RÓBERT,
festőművész, a kir. József műegyetem nyug.
r. tanára.

Beltagok:

DR. ALSZEGHY ZSOLT,
főiskolai tanár.

ANDRETTI KÁROLY,
műépítész, főisk. tanár.

BARANSKI E. LÁSZLÓ,
festőművész, főisk. r. tanár.

BENKARD ÁGOST,
festőművész, főisk. r. tanár.

BORY JENŐ,
szobrászművész, főisk. r. tanár.

EDVI ILLÉS ALADÁR,
festőművész, főisk. r. tanár.

GLATZ OSZKÁR,
festőművész, főisk. r. tanár.

HORN ANTAL,
festőművész, főisk. r. tanár.

KANDÓ LÁSZLÓ,
festőművész, főisk. r. tanár.

KARLOVSZKY BERTALAN,
festőművész, főisk. r. tanár.

DR. LECHNER JENŐ,
műépítész, főisk. r. tanár.

LYKA KÁROLY,
művészeti író, főisk. r. tanár.

MEYER ANTAL,
iparművész, főisk. r. tanár.

PILCH DEZSŐ,
festőművész, főisk. r. tanár.

RÉTI ISTVÁN
festőművész, főisk. r. tanár.

RUDNAY GYULA,
festőművész, főisk. r. tanár.

SIDLÓ FERENC,
szobrászművész, főisk. r. tanár.

STRÓBL ZSIGMOND
szobrászművész, főisk. r. tanár.

SZENTGYÖRGYI ISTVÁN
szobrászművész, főisk. r. tanár.

DR. TÓTH GÉZA,
főiskolai tanár.

VARGA N. LAJOS
grafikus-festőművész, főisk. r. tanár.

Kültagok:

BARKÁSZ LAJOS,
reálgimn. r. tanár.

DR. BRISITS FRIGYES,
ciszt. r. gimn. r. tanár.

FÖRSTNER TIVADAR,
iparoktatási kir. főigazgató.

GULYÁS SÁNDOR
reálgimn. r. tanár.

DR. HECKLER ANTAL,
tud. egyet. ny. r. tanár.

DR. KORNIS GYULA,
tud. egy. nyilv. r. tanár,

KÖVESDY GÉZA,
áll. felsőipariskolai tanár.

NÁDLER RÓBERT,
1. fentebb.

OPPEL IMRE
ág. ev. gimnáziumi r. tanár.

DR. PINTÉR JENŐ,
tanker. kir. főigazgató.

SZABLYA FRISCHAUF FERENC,
az Orsz. M. Kir. Iparműv. Isk. tanára.

SZMETANA ÁGOST,
nyug. középisk. c. igazgató

DR. VIDÉKY EMIL
a szföv. Iparrajziskola igazgatója.

A Bizottság jegyzője:

DR. FERENCZY JÓZSEF,
az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola főtitkára.

AZ ORSZ. MAGY. KIR. RAJZTANÁRVIZSGÁLÓ BIZOTTSÁG 1933/34. TANÉVI MŰKÖDÉSE.

A Bizottság ezidén a 8463/1933. III. sz. r.-tel az 1932/33—1933/34. tanévekre szólóan nyert két éves megbízatás alapján működött. Személyi összetételében a jelen tanévben az a változás történt, hogy a 26.769/1933. sz. leirattal történt miniszteri intézkedés alapján Kandó László festőművész, a Főiskola időközben kinevezett alakrajzi r. tanára új beltagja lett.

Az idei ülészak az 1934. május hó 30-án tartott első üléssel kezdődött s június hó 19-éig bezárólag tartott. Ezen ülészak keretén belül a rajztanárjelöltek különböző vizsgálatai a következő beosztásban folytak le:

- 1934. június 1—4-éig az I. alapvizsgálat,
- „ „ 5—11-éig a II. alapvizsgálat,
- „ „ 12—16-áig a szakvizsgálat,
- „ „ 17—19-éig a pedagógiai vizsgálat.

Az iparostanonciskolai rajztanítói vizsgálatra jelentkezett jelöltek 8 különböző szaki tárgyat felölelő vizsgálatai ugyancsak a most jelzett vizsgaszakban, de megfelelő más beosztásban bonyolítottak le.

A vizsgaszak alatt az egyes vizsgálatokat minősítő értekezletek követték, amelyeken az egyes szakcsoportokra nézve alakított albizottságok javaslatai alapján az eredmények összegeztettek.

A Bizottság működési rendjét az 1930. évi november hó 11-ei kormányzói magas elhatározással jóváhagyott szabályzat határozza meg, amely a vonatkozó végrehajtási kormányintézkedés értelmében történt fokozatos életbeléptetés után első ízben az elmúlt tanévben lépett egészében hatályba.

E működési rendben azonban bizonyos változások történtek különleges intézkedésekkel ép úgy, amiként ez hasonló okokból már az elmúlt tanévben is szükségessé vált.

E változások egyfelől a középiskolai tanárjelöltek szabályzatilag előírt egyidejű kettős képesítésének: a tanítóképzőintézeti rajztanárinak a középiskolaitól való különválasztására, másfelől pedig a tanítóképzőintézeti tanárképzés idejének hat évre való felemelésére vonatkoztak.

Az okokról, amelyek e változtatásokat szükségessé tették, már az elmúlt tanévi Évkönyv megfelelő helyén kimerítően beszámoltunk. Ezért e helyt csak arra utalunk, hogy mindkét elvi jelentőségű változtatás, amelyre nézve a főiskola rektora, illetve a Bizottság elnöke részéről javaslat is terjesztetett elő, a lefolyt tanévben a szabályzatban véglegesen nem volt még keresztülvihető. Az ügy ugyanis szervesen összefügg a tanítóképzőintézeti általános tanárképzésnek és evvel kapcsolatban az Apponyi Kollegium szervezetének ugyancsak folyamatban levő gyökeres átszervezése ügyével, ami mindezideig még függőben van. Ily körülmények közt tekintettel arra, hogy az eddigi tárgyalások eredményeként a rajztanárképzésre vonatkozó fenti két elvi változtatás és az ezek értelmében tett itteni javaslat a jövő rendezés alapjául elfogadtatott, ezidén is, miként az elmúlt tanévben, szükségessé vált a helyzet időközi rendezése avégből, hogy a tanév végén a Bizottság működésében fennakadás ne legyen, hanem az már az ideiglenes törvényes módosítással változtatott újabb rendszerint történhessék.

Ennek folyományaként a 9690/934. V. K. M. sz. leirattal értesítést nyert a Bizottság arról, hogy a Kormányzó Ur Ő Főméltóságához javaslat tétetett annak megengedésére nézve, hogy a végzett középiskolai rajztanárjelöltek részére ezidén kiadandó oklevelekben a „tanítóképzőintézetekben” szó kihagyassék; majd az augusztus hó 3-án kelt 10.484/934. V. K. M. sz. leirattal arról is, hogy a kért magas jóváhagyás a július hó 28-ai államfői elhatározással megadatott.

A fentiekben ismertetett másik elvi ügy ideiglenes rendelkezését illetőleg a 17.751/934. IV. V. K. M. sz. leirattal történt intézkedés oly értelemben, hogy tudomásul vétetett az Orsz. M. K. Képzőművészeti Főiskola előzetes szóbeli engedély alapján történt intézkedése, amellyel a jelen tanévben a tanítóképzőintézeti tanárjelöltek képzésében a tervezett új 6 éves tartamú rendet vezette be. Ugyanezen leirattal pedig felhatalmazást nyert a Bizottság is arra, hogy egyebekben e jelöltek vizsgálatát az eddigi módozatok mellett folytathassa le.

A vázolt átmeneti helyzetben egyúttal kivételes intézkedés szüksége is merült fel egy esetben. Az illető Komondi Teréz szerzetesrendi tanítóképzőintézeti tanárjelölt esetében ugyanis a 24.901/934. IV. V. K. M. sz. leirattal engedély adatott arra, hogy képesítő vizsgálatát a korábbi rendszerint végzett tanulmányai alapján tehesse le ez évben arra való tekintettel, hogy az átmeneti állapotok miatt önhibáján kívül esett el az elmúlt tanévben az említett vizsgálat letételétől.

A fenti okoktól függetlenül ugyancsak kivételesen még a korábbi szabályzat alapján volt elbírálendő a jelen vizsgaszakban egy középiskolai rajztanárjelölt ügye, aki az 1932. évben az 1921. évi vizsgaszabályzat szerint engedtetett szakvizsgálatra, de azon egy tárgyból nem felelvén meg, javító vizsgálatra utasított.

A jelen vizsgaszakban történt jelentkezésekről, az egyes vizsgálatok eredményéről a következő oldalakon közölt táblázatos kimutatások adnak közelebbi tájékoztatást.

A pedagógiai vizsgálatra engedett középiskolai tanárjelöltek által a Szabályzat értelmében előzően benyújtott művészettörténeti értekezések bírálata ezúton is meggyőző tanusággal szolgált a jelöltek tudásáról, önálló ítélőképességéről és további önképzésre való felkészültségéről. Az 1930. évi módosított tanulmányi és vizsgaszabályzat azon újítása tehát, mely az említett értekezések benyújtását elrendelte, igen jól bevált s a jelöltek egyéni képességeinek elbírálásában a Bizottságnak igen nagy hasznára van.

Az idén elfogadott értekezések cím és szerzők szerinti felsorolása a további lapokon közölt statisztikai adatok után következik.

* * *

A lefolyt év történetével kapcsolatban — sajnos — két gyászesetről is kell beszámolnunk.

Az év elején hunyt el Huszka József ny. középiskolai c. igazgató, a Bizottság több évtizeden át volt tagja, a rajztanárképzés ügyének mindenkor lelkes elősegítője és kiváló munkása. Ez érdemeit, valamint a magyar nép- és iparművészet terén folytatott úttörő munkásságát egykori bizottsági tagtársának, Pilch Dezső főiskolai tanárnak előterjesztése nyomán a május hó 30-ai alakuló ülésen méltatta a Bizottság s egyhangú határozatával emlékét jegyzőkönyvileg örökítette meg.

Közvetlenül a vizsgaciklus lezárta után vette a szomorú hírt a Bizottság elnöksége Radnai Rezső dr. vkm. ny. h. államtitkárnak június hó 24-én történt elhalálzásáról.

A megboldogult a világháború előtt több évtizeden át mint a Bizottság jegyzője buzgó és odaadó munkásságával segítette elő a rajztanárképzés ügyét.

Elhunytjai emlékét mindenkor kegyelettel fogja őrizni a Bizottság!

III. Kiadott oklevelek száma:

	Férfi	Nő
Középiskolai rajztanári (régí rendszerű)	—	—
„ „ (új rendszerű)	20	9
Tanítóképzőintézeti rajztanári (új rendszerű) . .	2	1
Tanítónőképzőintézeti rajztanári (régí rendszerű)	—	1
Polgári iskolai rajztanári (új rendszerű)	2	4
Iparostanonciskolai rajztanítói (új rendszerű) . .	10	7
Összesen:	34	22
Együtt:	56	

IV. Statisztika

az oklevelet nyert rajztanárjelöltekről és iparostanonciskolai rajztanítói oklevelet nyertekről:

Oklevél	Az oklevelet nyert egyének																
	Összes száma	vallása									anyanyelve						
		róm. kath.	gör. kath.	ev. ref.	ág. h. ev.	gör. kel.	unitárius	izraelita	baptista	egyéb	magyar	német	tót	oláh	ruthén	horváth	szerb
Rajztanári	39	26	—	8	1	—	—	4	—	—	39	—	—	—	—	—	—
Rajztanítói	17	12	2	2	1	—	—	—	—	—	17	—	—	—	—	—	—
Együtt:	56	38	2	10	2	—	—	4	—	—	56	—	—	—	—	—	—

Névjegyzéke

az 1933/34. tanév végén oklevelet nyert rajztanárjelölteknek, illetve az iparostanonciskolai rajztanítói vizsgálaton képesítetteknek.

I. Régi rendszerű középiskolai rajztanári oklevelet kaptak: 0.

II. Új rendszerű középiskolai rajztanári oklevelet kaptak: 29.

a) Férfiak:

1 Adler Miklós	Einzig Márton	Kenessey József
Balás László	Farkas György	15 Lengyel Aladár
Benkovits Gyula	10 Fray János	Maronyák József
Csiky Gyula	Gergely Pál József	Tolcsv. Nagy Géza
5 Dénes Jenő	Heil Ferenc	Rózsa Péter
Domján Árpád	Kálmán Győző	Schippert Endre
Domján Barna		20 Tóth Géza

b) Nők:

Cserny Katalin	Farkas Lidia	Petrich Katalin
Csilléry Andrea	25 Máté Erzsébet	Pospesch Kornélia
Dergács Mária	Molnár Mária	29 Szabó Sarolta

III. Új rendszerű tanítóképzőintézeti rajztanári oklevelet kaptak: 3.

Molnár Ernő	Vidra Mária	Wessel Zoltán
-------------	-------------	---------------

IV. Régi rendszerű tanítónőképzőintézeti rajztanárnői oklevelet kaptak: 1.

Komondi Teréz

V. Új rendszerű polgári iskolai rajztanári oklevelet kaptak: 6.

a) Férfiak:

Homér Lajos	Lerner István
-------------	---------------

b) Nők:

Bory Klára	Elek Erzsébet	Lándori Angelica
	Gerencsér Anna	

VI. Iparostanonciskolai rajztanítói oklevelet kaptak: 17.

a) Férfiak:

1 Antal Elemér	Gyökér József	Molnár Emil
Erdős Pál	5 Hincz Gyula	Páskuj Endre
Glatz Henrik	Kákonyi József	10 Szervánszky Jenő
	Matzon Frigyes	

b) Nők:

Benedek Klára	Katona M. Eszter	Dr. Zolnai Sándorné
Feigl Ilona	Kopasz Márta	17 Dittert Mária
	15 Nágel Rózsa	

J E G Y Z É K E

az 1933/34. tanévi képesítő vizsgálatokon a középisk. rajzi szakos tanári oklevelet nyert jelöltek által benyújtott és elfogadott művészettörténeti értekezéseknek.

Tétel	S z e r z ő	M i a c i m e ?
1.	Ádler Miklós	Művészet, Dilettantizmus, műértés. 8 ^o kötve
2.	Balás László	Az illusztráció problémája. 8 ^o kartonban
3.	Benkovits Gyula	A modern festészet kezdete Magyarországon. 8 ^o kartonban
4.	Cserny Katalin	Axel Gallén grafikája. (Szépműv. Múzeum gyűjt. alapján.) 4 ^o kötve
5.	Csiky Gyula	Nagybánya és a korszellem. 8 ^o füzve
6.	Csilléry Andrea	A barbizoni festők. 4 ^o kötve
7.	Dergács Mária	Bruegel. 4 ^o kötve
8.	Dénes Jenő	Architektúra és ábrázoló művészet. 8 ^o füzve
9.	Domján Árpád	Ferenczy Károly. 4 ^o füzve
10.	Domján Barna	Árkay Aladár két templomáról. 4 ^o füzve
11.	Einzig Márton	A ráckevei gör. kel. szerb templom ismertetése. 4 ^o kötve
12.	Farkas György	Maszkok. 8 ^o kartonban
13.	Farkas Lidia	A rajzi látás fejlődése. 8 ^o kartonban
14.	Fray János	Tihanyi apátsági templom. 8 ^o füzve
15.	Gergely Pál József	Paál László élete. 8 ^o kötve
16.	Heil Ferenc	Székely Bertalanról és a pécsi székesegyház Szt. Mór kápolnájában levő falképeiről. 8 ^o kartonban
17.	Kálmán Győző	Köszegi művészeti emlékek. 8 ^o füzve
18.	Kenessey József	Nagy Balogh János. 8 ^o kötve

Tétel	S z e r z ő	M i a c i m e ?
19.	Lengyel Aladár	Körösfői Kriesch Aladár és a népművészet. 8 ^o füzve
20.	Maronyák József	Rippl Rónai József. 8 ^o kötve
21.	Máté Erzsébet	A magyar klasszicizmus és az esztergomi Szt. Anna templom. 8 ^o füzve
22.	Molnár Mária	A japán Netsuke művészet. 8 ^o kötve
23.	Tolcsvay Nagy Géza	A nemzeti eszme Madarász Viktor művészetében. 8 ^o füzve
24.	Petrich Katalin	M. S. Mester. 8 ^o füzve
25.	Pospesch Kornélia	A nő ábrázolása a képzőművészetben (legrégebb kortól a renaissancig). 8 ^o füzve
26.	Rózsa Péter	A barokkról. 8 ^o füzve
27.	Schippert Endre	Mészöly Gézáról. 8 ^o kötve
28.	Szabó Sarolta	Sebastiano del Piombo fiatalkori művei és buda- pesti férfiarcképe. 4 ^o kötve
29.	Tóth Géza	Az impresszionizmusról. 8 ^o kartonban

TARTALOMJEGYZÉK:

Főiskolánk alapításának és fejlődésének főbb mozzanatai	3
A Főiskola felettes hatósága	5
A Főiskolát kormányzó Rektori Tanács	6
A Főiskola volt és jelenlegi tanárainak névsora	7
Deák Ébner Lajos †	15
A Főiskola 1933/34. tanévének eseményei	18
A Főiskola tanári kara és személyzete	37
Főiskolai egyesületek és diákjóléti intézmények	40
A Főiskola hallgatóinak névsora	43
Statisztikai adatok	50
Az Orsz. M. Kir. Rajztanárvizsgáló Bizottság működése	55
Statisztikai adatok	58

50

D